

Pium, castum et devotum philosophiae adeptae et theologiae orthodoxae osculum, i. e. Exercitatio philosophico-mystico-theologica, qua pio quodam Zelo & studio adumbratur & instituitur analogia Quorundam Mysteriorum theologicorum, cum lapidis philosophorum arcano magisterio.

Contributors

Hannemann, Johann Ludwig, 1640-1724.

Publication/Creation

Hamburgi : Apud Gottfried Liebezeit, 1696.

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/j2a8czrv>

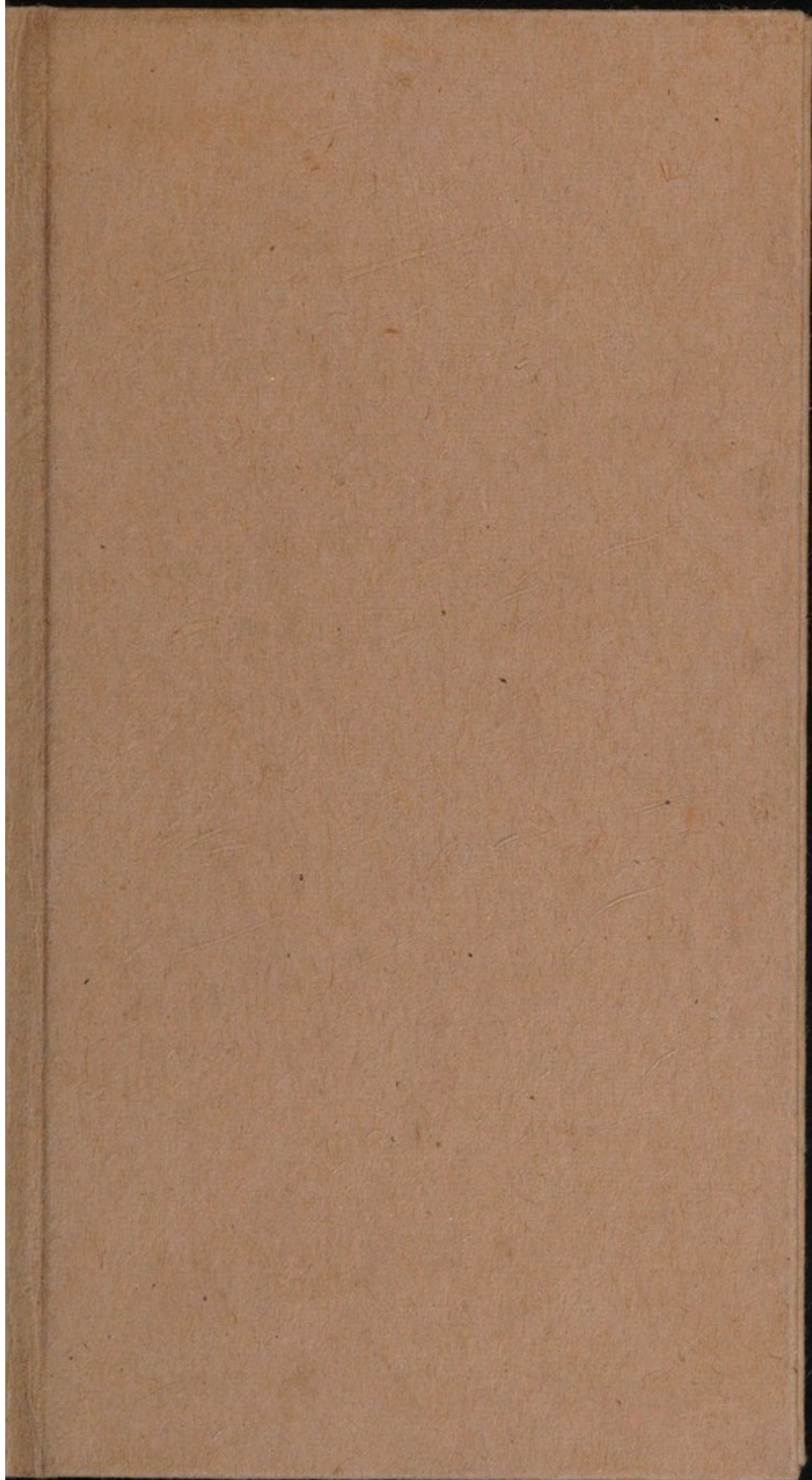
License and attribution

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

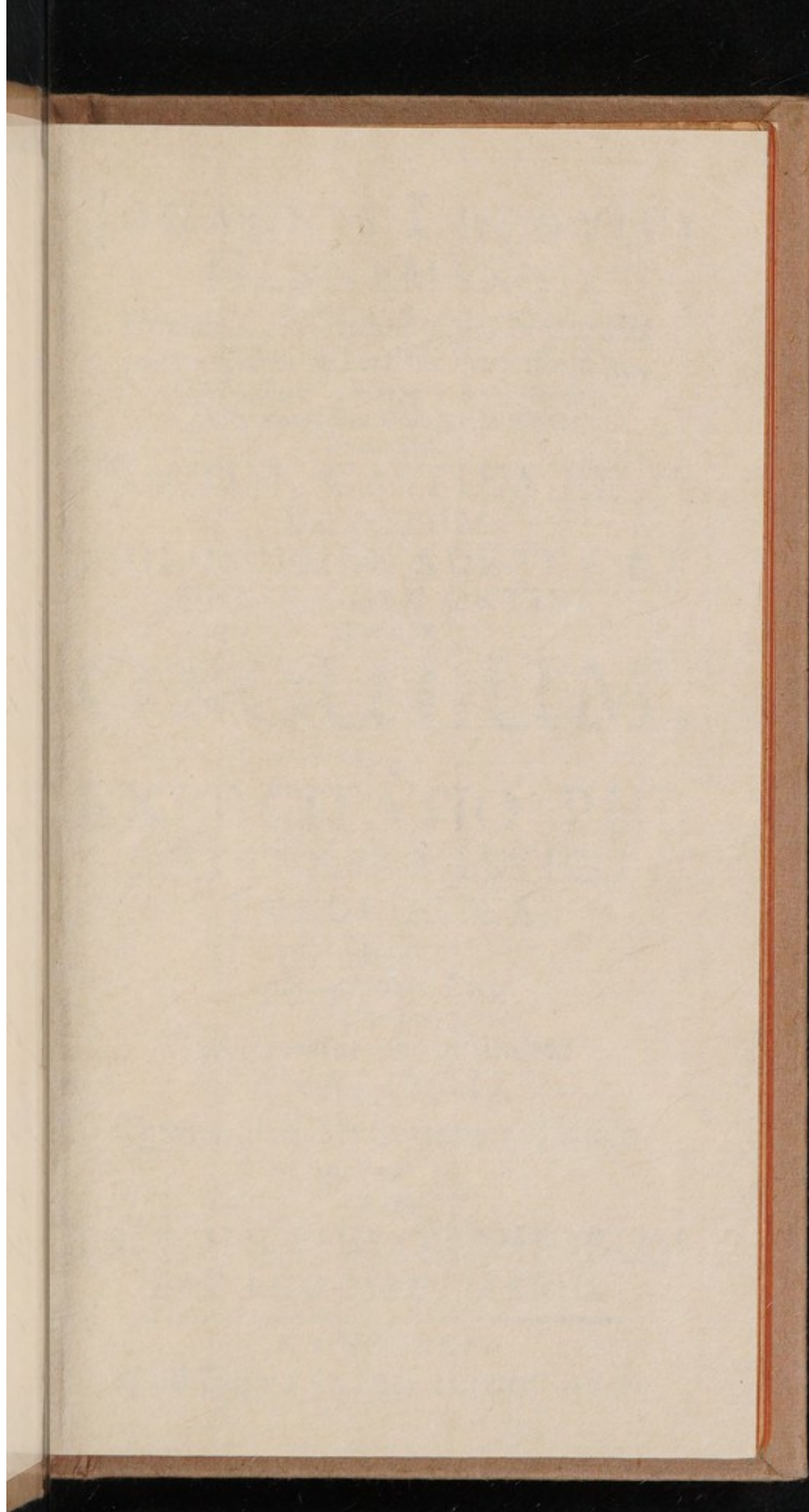

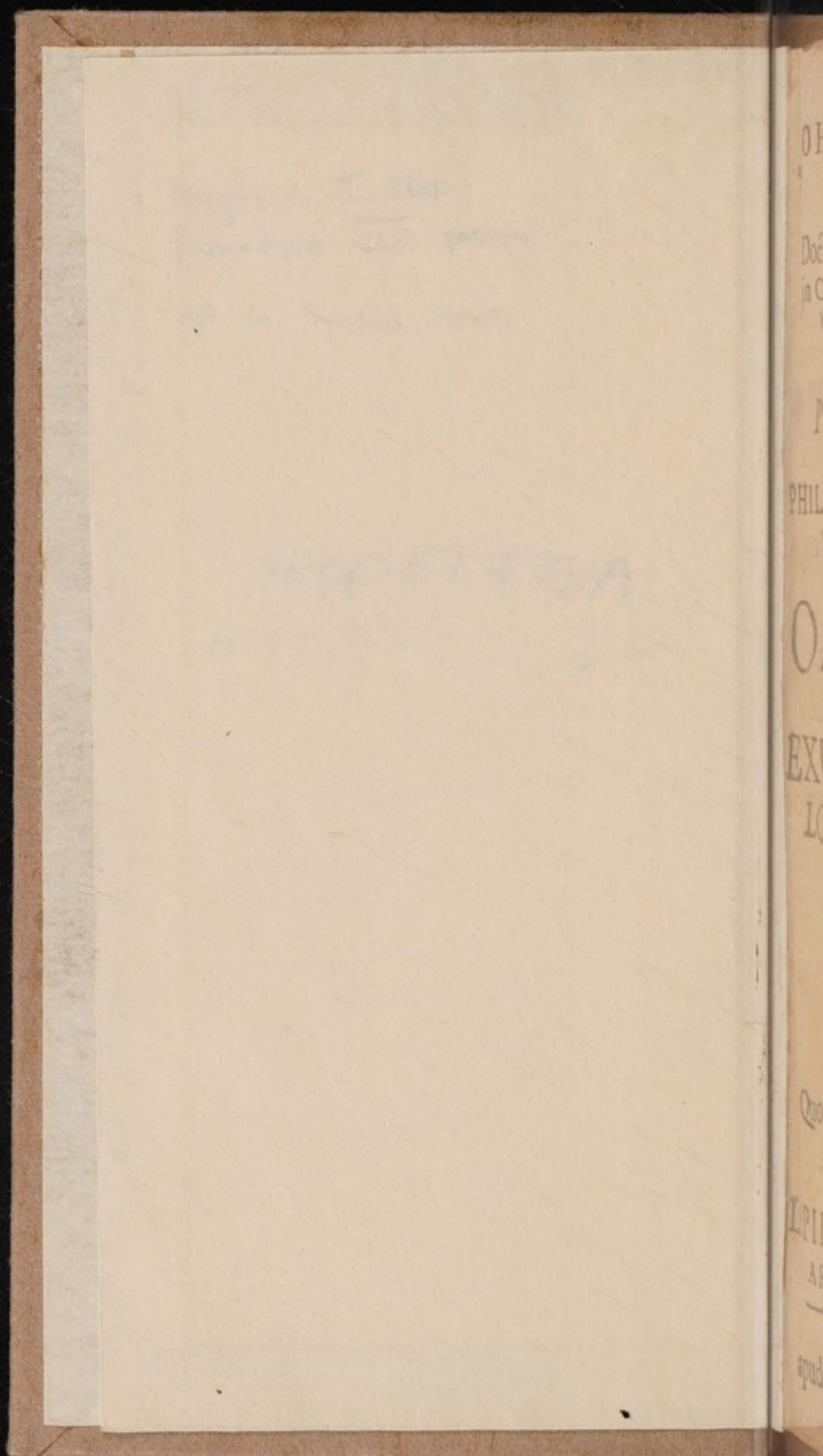
Ferguson I. 364
Thorndyke VIII passim

not in Dutton, NVC

Supp. 57, 375/A

Hampshire, J. L.

JOHANNIS LUDOVICI
HANNEMANNI,

Doctoris, & Philosophiæ Naturalis
in Christian-Albertina Professoris Pu-
blici Ordinarii, Cæsareo-LEOPOLDI-
NÆ Academiæ Collegæ Dicti Ne-
storis Illi,

PIUM, CASTUM ET
DEVOTUM
PHILOSOPHIÆ ADEPTÆ ET
THEOLOGICÆ ORTHO-
DOXÆ

OSCULUM,

i. e.

EXERCITATIO PHI-
LOSOPHICO-MYSTICO-
THEOLOGICA,

Qua

pio quodam Zelo
& studio

adumbratur & instituitur

ANALOGIA

Quorundam Mysteriorum Theolo-
gicorum,

Cum

LAPIDIS PHILOSOPHORUM
ARCANO MAGISTERIO.

HAMBURGI,

apud GOTTFRIED Liebezelt. 1696.

CORNELIUS AGRIPPA

Cap. XXXVI. p. 321.

Scientia & fides se non compa-
tiuntur vel cohærent.

Fides non cadit sub artem.

*Sebast. Franck paradoxo CCXLI.
pag. 560.*

Fulcimen verbi & veritatis nomi-
est homo caro.

Idem parad. CCLXXIX. p. 674.

347405

Per Illustri, Generosissimo & Excellen-
tissimo Domino,
DN.

LUCÆ SCHRÖCKIO,
Cæsareæ Majestatis Archiatro, ejusque
Personæ Imperialis Medico, Comiti Pa-
latino Cæsar. & S. R. Imp. Nobili, Reipublicæ
Augustanæ Physico digniss. Academiæ
Naturæ Curiosorum Præsidi
meritissimo,
PATRONO MAGNO.

Per - Illustri, Generosissimo & Am-
plissimo Domino,

DN. JOHANNI PAULO
WURFFBAIN,
Archiatro & Comiti Palatino, Cæsareo
Nobili, Reipublicæ Noribergensis Physico
Consultissimo, & Academiæ Naturæ Cu-
rios. Ephemeridum Directori
dignissimo,
PATRONO MAGNO.

Per - Illustri, Nobilissimo & Clarissimo
Domino,

DN. CHRISTIANO
FRANCISCO PAULLINO,
Comiti Palatino Cæsareo, Archiatro
Hesnacensi Sax. Consultissimo, Academ.
Curiosor. Collegæ, dicto Arioni, di-
gnissimo,
Collegæ, Fautori & Amico magno.

*Nobilissimo, Excellentissimo & Cla-
rissimo Domino,*
DN.

JOHANNI DE MURALTO,
Physico Tigurinensi Celeberrimo, Pra-
ctico Consultissimo, Felicissimo; Academi-
co Curioso, dicto Aretæo, dignissimo,
Amico & Fautori æstimatis-
simo.

*Nobilissimo, Excellentissimo & Amplis-
simo Domino,*

DN. EMANUELI KOENIG,
Professori Basileensi Famigeratissimo,
Medico Consummatissimo, Academico Cu-
rioso, dicto Avicennæ, dignissimo,
Amico, Fautori & Collegæ æviternum co-
lendo, & instar pupillæ
dilecto.

Nobilissimo, Excell. & Ampliss. Dn.
DN.

EPHRAIM FURSTENLOVIO,
M.D. Celeberrimo, Practico apud Ge-
danos Consultissimo, Felicissimo,
Amico & Fautori suo inte-
gerrimo.

*Hiscæ Magnis Reipublicæ nostræ Asclepia-
deæ Atlantibus & Medicis con-
summatissimis*

dar, dicat & dedicat

NESTOR II.

DEDICATIO.

SUa cuique voluntas & scientia
idolum est: vel trahit unumquem-
que sua voluptas. Ita rem se ha-
bere G. N. N. V. quotidiana expe-
rientia luculentum perbibet testi-
monium. Si etenim paulisper in Bibliopoliis
conversetur, tam varia ac multiplicia Scri-
pta ac ingeniorum molimina oculis objiciun-
tur nostris, non secus ac si in amplissimo flo-
rum omnis generis campo obambulemus.
Istic radiat & coruscat rutilanti suo colore,
Rosa, illic spectatorem albedine amœna in
sui admirationem rapit Liliū album; ibi
Bellides colorum optimorum varietate perquam
iucunda rident. Eodem modo oblectant, af-
ficiunt animos nostros ista Magnorum Viro-
rum Lucubrationum & Meditationum bellaria
verè attica. Quod si oculos à Bibliopoliis ad
Academia nostre LEOPOLDINÆ perillu-
stre & Splendidissimum Collegium (quo Sol,

DEDICATIO.

*si excipiam Christum cum suorum discipulo-
rum Choro, à condito Mundo vix illustrius
vel aequè augustum aspexit) convertimus,
quod præclarissimis Europæ ingeniis ornatum
est; ibi non sine insigni animi voluptate;
quomodo hic ingenii sui vires in scrutanda a-
nimalium natura experiatur; quomodo istum
circa vegetabilia capiat & oblectet studium;
& quomodo hic curas felices impendat in Mi-
neralium familia, animadvertimus. Qui in-
geniorum raptus & inclinationes ad omnigenæ
Eruditionis cultum à Deo omnino dependent.
Huc nostro arbitratu collimat illud Pauli Apo-
stoli 1. Corintb. Cap. XII. scribentis: Divisio-
nes donorum sunt, sed idem Spiritus:
& divisiones ministeriorum sunt, sed
idem Dominus: & divisiones operatio-
num sunt, sed idem est Deus, efficiens
omnia in omnibus. Unicuique vero
datur manifestatio Spiritus, ad id quod
expedit. Nam huic quidem per Spiri-
tum datur Sermo Sapientiæ, alii verò
Sermo Scientiæ, secundum eundem Spi-
ritum, alii vero fides per eundem Spiri-
tum, alii vero dona Sanationum per e-
undem Spiritum, alii vero efficaciæ po-
tentiarum, alii vero prophetia, alii vero
discretionem Spirituum, alii vero gene-
ra linguarum, alii vero interpretatio
lin-*

DEDICATIO.

linguarum. Sed omnia hæc efficit unus ille & idem Spiritus, dividens peculiariter unicuique, sicuti vult. Secundum hanc itaque distributionem donorum Spiritus Sancti homines quoque diversimode ad hoc vel illud studii genus rapiuntur, ac suas instituunt meditationes. Sunt & præterea rebus à DEO creatis tales innata illecebra & veneres, quæ homines in sui admirationem & scrutationem trahunt & alliciunt; non mirum ergo tam diversa ab hominibus institui ingenii exercitia, ita ut totus Mundus aspectabilis nihil aliud sit quam Theatrum & palestra, in qua homines sese exercent, & quilibet de Natura pulchro (quod paucis cognitum, Fabro dicitur purum Naturæ) obtinendo nulli sudori, labori, gravissimeque molestie parcat.

Deus quoque & mihi juxta bonitatem Misericordiamque suam, qua omnibus suis creaturis, cum primis hominibus optime cupit favetque, aliquot ingenii largitus est talentum, quod quidem si mea respiciam peccata, multo majus est quam ut dignus vel promeritus sim; Sin autem relate ad aliorum confederationem, mediocritatis fato definitum & circumscriptum esse reperio. Feror autem innato instinctu maximoque desiderio ad Natura hujusque arcanorum, abditorumque recessuum

DEDICATIO.

scrutinium. Quum autem egre vel & nulli
ad istud palatium pateat aditus, nisi beneficio
Chemia, non istius vulgaris, quam ciniflones
tractant & exercent, sed arcanioris, quam Spa-
gyriam Hermeticam nuncupamus. Juxta
cujus principia nostrum opus de Auro, quod O-
vum Hermetico-Paracelsico-Trismegi-
stum inscribitur, conscripsimus. Ex eodem
fonte fluit & manat hic noster tractatus, qui
pium, castum & devotum Philosophiæ adeptæ
& Theologiæ osculum appellatur. Animi no-
stri decretum est, aliquam inter Philosophiam
adeptam & Theologiam Orthodoxam concor-
diam ostendere. Philosophiam autem hic sisti-
mus tanquam ancillam, quæ suæ Domine Theo-
logiæ osculum figit, verum osculum, quod pri-
mo pium est, quo agnoscit, quod Theologia,
timorem Dei doceat; Secundo castum, castus
inter Philosophiam & Theologiam nexus est;
Deniq; devotum, quo se submittit Theologia tan-
quam Domine, quo docemur, ita philosophan-
dum esse, ut analogia fidei semper maneat sal-
va, & quod ratio in mysteriis fidei sit captivanda,
quousque autem ratio in Theologicis admit-
tenda, docent Theologi nostrates, ea vel magis
vel maxime quidam extra Ecclesiæ pomerium
Doctores abutuntur, quæ de re hic nullus fandi
locus est. Cum primis improbanda sunt illa
crassa philosophiæ dogmata, quibus Theologiam
mirum

DEDICATIO.

*mirum in modum adulterare annuntuntur pessi-
mi duo Empecta Hobbesius & Spinoza, ulti-
mus prorsus Satana mancipium est. Non sa-
tis de mirari possum, qui fiat, quod nemo ex no-
stri Seculi Philosophis vel Theologis huius Viri
dogmatum confutationem aggrediatur, Wit-
tichius & Poiret strenue quidem hoc Philoso-
phia monstrum aggressi sunt, verum in quibus-
dam adhuc deficere claret. Poiret cum pri-
mis hic palmam meretur, qui me hercle subtilis-
simus Philosophus. Prater hos & Spinosam re-
felleret aggressus est in Germania Clariss. Hor-
chius, qui investigationes VIII. circa origines
rerum ex Deo contra Benedictum Spinosam
publicavit, & cum erudito Orbe communicavit,
verum istius Viri Scriptura quidem vidi, non-
dum vero ob negotiorum frequentiam perlegere
licuit. Se è bivio in viam, osculum itaque devo-
tum Philosophia Theologia dat, quo se submissam
& humillimam Theologia pedissequam profite-
tur. Quonam itaque modo & pacto ista philo-
sophia adepta & Theologia Orthodoxa concer-
dia instituenda sit, passim in hoc opusculo ac
Postloquio monuimus. Spero itaq; Theologos
mibi non vitio daturus, huncq; meum laborem
pio zelo & amore susceptum sinistre interpreta-
turos esse. Nihil enim inest, ut mihi persuadeo,
unde analogia fidei vel & orthodoxia injuria,
queat inferri, vel & quo hæresi aut errori alicui*

DEDICATIO.

patrocinemur. Si tale quid prater opinionem inesset, quod invariata Augustana Confessione adversaretur, non solum indictum vellem, verum & ultro vel & monitus palinodiam publice canerem.

Hoc itaque meum opus vobis, Per-Illustres, Generosissimi, Nobilissimi, Excellentissimi Domini dedicare placuit, cujus dedicationis causas aliquot gravis momenti habeo. Vos enim estis in Germania nostra, cum primis in hoc LEOPOLDINO Collegio primæ Magnitudinis stelle, & ita de Republica literaria, tam preclare promeriti, ut merito quilibet vobis assurgat, vestra enim industria cum Erudito Orbe Eruditissima communicavit Scripta! Tu Generosissime & Magnifice Domine, Preses prater eruditissima Scholia, quibus Doctissimorum Collegarum communicatis observationibus lucem affudisti, elegantissimum commentarium de Moscho conscripsisti, ut nihil nunc dicam de notis & annotamentis, quibus Excell. Helbigii Observationes illustrasti, ut itaque dignissimus sis Magni Dn. Volcameræ Successor in Presidis honorem. Statim à latere Generosissimi & Magnifici Domini Presidis Te jungo Generosissime Domine Director, quam Spartam & optime ac dignissime ornas, tuoque calamo prater Observationes aureas & oppido raras, quibus nostræ Ephemerides se-

DEDICATIO.

commendant, iisque maximum pretium accedit edita fruimur elegantissima Salamandrologia Scripto curiosissimo & doctissimo. DEUS tanto virorum pari ejusmodi largiatur vires, iis majora dare queat, quæ nobis de vobis pollicemur. Tuq; Nobilissime Domine MURALTE te quoque sistis inter Apollineæ nostræ artis lumina, nec inter ea ultimum mereris locum. Quantum enim tibi debeat Respublica literaria ob tuas Eruditissimas lucubrationes, quæ ego auro contra æstimo, dici non potest; ut nihil nunc dicam de tuis optimis Observationibus, quibus nostræ Ephemerides ornata & decorata sunt. Nec minorem laudem Tibi Respublica literaria & nostræ Academiæ LEOPOLDINÆ proceres debent Mi Nobilissime Domine PAULLINE, felicissime enim calamus tuum dedicasti in conscribendis commentariis de aliquot Animalibus & Vegetabilibus doctissimis, Tibique assurgit universum nostram LEOPOLDINUM Athenæum ob singulares, quibus nostras Ephemerides locupletasti, Observationes. Tua Scripta Germanica taceo, quæ omnes Celebriores deprædicant, omnigenæ Tuæ Eruditionis luculentum dant testimonium. Prætereo tuum institutum & laborem, quem impendisti in invenienda & stabiliendo Collegio Historico, quo instituto nihil elegantius, cujusque instituti elegas-

DEDICATIO.

gantia promeritus longe lateque supra mea,
 & aliorum elogia evectus sis. Minime quo-
 que & Te prateribo mi Nobilissime Domine
 AVICENNA, Tuum etenim studium nobis pe-
 perit, prater pulcherrimas observationes, quæ
 non secus ac pulcherrimi flores in horto nostra-
 rum Ephemeridum præstantissima Eruditionis
 fragrantia ac multiplicis experientia fide maxi-
 mum de se splendorem edunt, commentationem
 absolutissimam de tribus rerum sublunarium
 familiis dedit, ne aliorum nunc, quibus te poste-
 ris de meliori commendasti ac locum inter Eru-
 ditissimos nostra ætatis Medicos tibi vindicasti
 mentionem faciam. Nec minus me obligatum
 sentio, Nobilissime Domine FÜRSTENLOVI Tui
 de meliori meminisse. Hactenus quidem pu-
 blicis ingenii monumentis inter eos, qui horum
 famam optimam sustinent, nomen tuum non
 profiteris, magna autem atque omnigenæ Eru-
 ditionis Cornucopia te circumfluere, satis super-
 que constat, iis enim rebus, quæ & Te immorta-
 litati asserere, quibus & Rempublicam literari-
 am tibi devincire queas, abundas, dummodo a-
 nimum ad scribendum appelleres, diffusissima
 & felicissima præceos negotia permetterent.
 Quare hæc vestra erga Rempublicam literari-
 am merita expendens, vestrum Patrocinium in
 quod me indignum recepistis, æstimans; Tuum-
 que favorem & amicitiam, quæ me dignum tu-

DEDICATIO.

um amicum estimare dignatus es considerans, nec potui, nec volui negligere occasionem, qua publice contestarer, quanti vos & singulos faciam, quodq; instar pupillæ oculorum vos diligam, debitoq; honore prosequar. Et sane quod maximum hac meo operi Nominum Vestrorum incluta fama immortalis splendore auctoritatem maximam conciliarem. Suscipite ergo Per Illustres Anima hoc opusculum in vestram advocatiam contra Zoili livore attratos dentes, meque vestrum devotum Clientem defendite, & semper mei meorumque in bonam mementote! Valete! Florete! & Favete! qui sum & ero vester ad omnia obsequia & humanitatis officia paratissimus!

Kiliæ Anno 1695. die 6. Febr. ☞

NESTOR II. Spagy-
riæ cultor.

PRÆFA.

PRÆFAMEN.

Onstitueram quidem me-
cum jam aliquot anno-
rum spatio nihil edere;
siquidem me jam totum,
omneque meum otium,
quod vel functio mihi à Serenissimo de-
mandata, qua nihil prius antiquiusque
habeo, vel & diffusissima per cymbriam
praxis indulgent, sibi duo illa opera, vide-
licet *Thaumatographia Microcosmi*: & *Poly-
matbia Universalis ex Eruditorum Epistolis
colligenda* vendicant. Utriusq; brevem
aliquam *Sciagraphiam* elapso anno cum
Erudito communicavi orbe, Deus etiam
dabit ultimam manum utrique impone-
re liceat. *Thaumatographia* partem histo-
ricam elaborandam sibi sumsit meus Fi-
lius *Petrus Jobannes Christ-Fried-Reich Han-
nemann*. Postquam autem meas reculas
perlustrarem, hos duos tractatus, quî
jam simul prodeunt, in earum inveni cu-
mulo

PRÆFAMEN.

mulo, blattarum tinearumque morsui
 exposita publico vindicare, lucique ex-
 ponere placuit. Plura quidem opera in
 eo delitescunt luce digna, sed nondum
 edam. Mearum Epistolarum centuriæ
 etiam jam ad prælum paratæ sunt, neque
 & eas edam, antequam aliquot centuriis
 auctæ sunt. Dabo etiam posthac id ope-
 ram quam enixe, aliiq; mei tractatus,
 quos promisi, in Eruditorum manus ve-
 niant. Quantum autem sudoris, labo-
 ris, oleiq; requirat *Polymatbia* ex Episto-
 lis colligenda, quilibet facile, cui Episto-
 larum Scriptorum copia & frequentia
 cognita est, & ultro confitebitur. Nu-
 merus Epistolarum Autorum in Roma-
 na lingua facile supergreditur triginta
 Decades, quorum Syllabum aliquando,
 D.V. edam. Ut nihil nunc dicam de iis, qui
 Gallica, Italica, Hispanica, Britannica,
 Græca, Germanica & Belgica lingua E-
 pistolas conscripserunt, quorum & in-
 gens numerus, prætereo etiam MS. Epi-
 stolarum Volumina, quæ in Bibliothecis
 adhuc delitescunt, cumq; blattis & tineis
 certant. Quorum quoque aliquot præ-
 ter alios magnos viros, qui mihi promi-
 serunt,

PRÆFAMEN.

ferunt, mecum communicaturus est Excell. Dn. *Majus*, dignissimus Morhofii nostri successor, amicus, fautor & collega honoratissimus, quem *DEUS* in Academia nostræ Decus diutissime conservet. Qui omnes mihi perlegendi sunt, & ex iis transferenda, quæ ad Polymathiam faciunt universalem. Jam occupor in perlegendis *Petri Martyris* Epistolis: est ille, qui *Decades Oceaneas* conscripsit; *Gassendi* & *Arctini*, *Poggii* & aliorum aliquot absolvi.

Conscripsi hoc opusculum amore impulsus, quo erga Spagyriam ardeo. Incidi hisce diebus in Spicilegium *Christophori Arnoldi*, quod junctum est *Exercitationibus familiaribus Job. Henrici Ursini de Zoroastre, Hermete Trismegisto, Sanchoniathone Phœnicio*, illic pag. 26. §. IV. negatur Chymiam Mosi fuisse cognitam. Nos è contra *Mosi* fuisse notam chemiam, hoc loco probaturi sumus. Jam omnino antea hoc quæsitum prolixè tractavimus in nostro opere de *Auro* §. XII. p. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. &c. citat *Christophorus Arnoldus* pro se *Job. Prideaux* Con. de *Sapient. Ægypt.* in illud *Abel. VII. 22. Guilb. Sossus* Lib. de *Numine Hist. c. XLI. Leon. Allat* in *Syntagm. de Engastrimytho c. XX. Jerem. Burrovighs*
of Mo-

PRÆFAMEN.

of Moses Self denyall. p. 4. Bochart. in Phal.
l. IV. c. I. Verum primo urgemus locum
Actor. VII. 22. qui ita habet: *Et eruditus est
Moses omni sapientia Ægyptiorum, eratque
potens factis & dictis.* Si nunc primo Phi-
lonis iudicio standum: Ait enim didicisse
ab Ægyptiis *Arithmeticam, Geometriam,
Rhythmicam, Metricam, Harmonicamque
Theoriam, & omnem Musicam: Tum & sym-
bolicam Philosophiam, quam sacris libris de-
scribunt.* Quod attinet ad philosophiam
symbolicam, quam sacris libris & qui-
dem literis Sacerdotalibus, quas Hiero-
glyphicas vocant, describunt, autumo
fuisse *Chemiā*. Et hæc dicitur Philoso-
phia Symbolica duplici nomine, primo,
quod occultet sua dogmata, ut *symbola* su-
um verum sensum. Secundo, dicitur *Symbo-
lica*, quod Mundus certa habeat & osten-
dat symbola, quæ hanc artem docent &
manifestant, sed suis, i. e. quibus Deus
vult revelare, aliis occlusa manet. Ad
sapientiæ Ægyptiacæ Systema pertinuit
quoque *Chemiā*. Quod autem Ægyptii
Chemiæ fuerint periti, probat ille locus
apud Suidam: *Quod Diocletianus libros à Ve-*
teribus de auri & argenti Chemia conquisitos

PRÆFAMEN.

cremaverit, ne Ægyptii ex tali arte amplius
sibi opes compararent, neve pecuniarum co-
pia, Romanis imposteriorum obfisterent, quem
locum mascule suæ veritati asseruit Ex-
cell D. Borrichius in sua Medicina Hermetica.
Quid moverit Berchætum scribentem; ita
nugatur ignotus scriptor apud Suidam: Sed
concludit vano sermone hunc suum dis-
cursum idem Bochartus: ac si tam fallaci ar-
te potuerint tam copiose ditescere, ut Romanis
indefierent terribiles. (I.) unde vult probare
re Bochartus, quod quidam ignotus autor
inseruerit in Suidam hunc locum de con-
crematione librorum Chemicorum.
Nos tamdiu hunc Suidæ locum authen-
ticum & legitimum esse, abque ipso Sui-
da scriptum credimus, & defendimus,
quamdiu aliquis non contrarium evi-
derit. Et unde illa testimonia desumet,
si excipiat præjudicia, & præconceptas
opinionēs, quibus hunc locum possit
facere suspectum vel falsi arguere. No-
minetur ignotus autor, nominetur tem-
pus, quo inseruit, & occasio, & causa
impulsiva, qua inseruit. Adducatur
autor Suidæ coætaneus, qui hanc in-
sertionem firmis probet testimoniis
hunc

PRÆFAMEN.

hunc locum in Suidam esse insertum. Pugnat hic locus cum Theologia Orthodoxa, pugnat cum sana ratione, pugnat cum bonis moribus, quod tam fervide eum oppugnent, & è Suida sublatum velint. Nullum sane periculum. (II.) *Quomodo* hanc artem fallacem vocare potuerit *Bochartus*, etiam non capimus: Ars Chémica non est fallax, sed fallaces sunt ejus ignari, qui hæc Naturæ delicias illotis invadunt manibus. Cæterum hæc ars divina veritate & certitudine experientiæ suæ se commendat, & qui bona callet, hic tales opes, DEO annuente, beneficio Spagyriæ Hermeticæ obtinere potest, quibus facile inexhaustum thesaurum sibi comparare valet, quicquid etiam hujus osores ganniant. Quod *Moses* (2) Chémicæ perfectam notitiam habuerit, probat quoque calcinatio aurei vituli, de qua & in nostro opere de auro p. 43. actum est. Quæ calcinatio Magisterium Chemicum maximum est, quippe aurum igne calcinari vel in pulverem redigi non potest, licet

PRÆFAMEN.

mille annos in validissimo igne ustularetur, citius transfret in vitream substantiam. Ita autem Moses calcinavit, in alcohol potabile transmutaretur, sicque in aquam fluentis missum à Judæis potari & bibi posset, sicque vel in vultu, vel in barba vel alias signum ederet, quo pessimæ istius apostasiæ autores ab aliis minus nocentibus, vel & innocentibus dignoscisci possent. Simplex auri tritura non ipsi adimit suam ponderositatem, quæ in fundum fluentis subsideret, & si hoc Moses intendisset, minime opus ignem adhiberet, tritus suffecisset, vel & limatura.

Sunt quoque qui lima comminutum, sed perperam, volunt. Alcahest auro commixtum absolvit hanc calcinationem Spagyricam in alcohol potabile. Quod alcahest solis adeptæ Professoribus, non cuilibet cinifloni, cognitum. Arbitratur non nemo solis calore calcinationem esse peractam: Verum hac de re in Scripturæ Codice altum est silentium; tum & neque solis calor, utut vehementissimus, aurum

PRÆFAMEN.

aurum calcinare potest, citius in vitrum converteret, ut docent specula caustica. Concludimus itaque Mosi omnia mysteria chemiæ fuisse cognita & perspecta. Horumque beneficio & potens fuit factis. Hæc pauca contra *Arnoldum* notasse sufficiat. Quod autem olim Sapientiæ Chemiæ mysteria scrutati fuerint antiqui, probat locus *Eusebii* Græci chronici l. i. pag. 43. quem citat *Bockartus* l. 12. cap. 1. *Phaleg.* pag. 235. quem hinc è Græco translatum hic inserimus: *Tum floruit Democritus Abderita Physicus Philosophus in Ægypto initiatus ab Ostante Medo, commissus ut Ægypti sacris presideret in templo Memphitico cum aliis sacerdotibus & Philosophis. In quibus etiam erat Maria quædam Hebraea sapiens; & Pammenes, qui per ambages scripsit de auro & argente & lapidibus & purpura. Quomodo etiam Maria. Qui proinde etiam ab Ostante laudati sunt, quod per multa eaq; docta, anigmata artem calassent. Quem locum contra scaligerum defendimus in nostro opere de auro §. XX. p. 116. usque ad pag. 123, 124. &c.* *Bockartus* magis au-

PRÆFAMEN.

toritate Scaligeri, quam veritatis testi-
monio motus hunc locum quoque à
Panodoro Monacho in *Eusebii* textum im-
trusum credit. Verum probent hoc
suum assertum *scaliger* & *Bochartus*.
Ego sane non capio, qui fiat, quod
sublimior hæc Philosophia tam multiis
fudes sit in oculis, nostro arbitrato
culpa vel causa contemptus rejicienda
est in sophisticam illam chemiam, cuius
jus Professores Mundi magnatibus
pessimè & frequentissimè imposue-
runt. Minime tamen subscribimus
Martino Rulando, Medico *Cæsareo*, qui
artis illius mysteria ipsi Scripturæ præ-
ferre non erubuit: *Si paulo*, inquit, *com-*
sentienter ratiocinari licebit, eminentior
DE I notitia, ex bujus artis *Alchymie* præ-
xi hauriri potest ipsis sacrarum literarum
monumentis. Quem locum adducit *Bo-*
chartus h.l. Verum ille locus utut mini-
me à nobis probetur, potest quodam
modo explicari, nihil absurdi statuam

Quod

PRÆFAMEN.

Quod si quæstio sit de Dei notitia per Naturæ contemplationem, tunc negari non potest, per illam quoque Atheos convinci, hujusque respectu Chemiæ mysteria magnam lucem Theologiæ accendunt. Si autem quæstio sit de *Dei notitia per Scripturam hujusque Autores revelata*, ut qui ex inspiratione Spiritus Sancti scripserunt, tunc utique Scripturæ autoritas Mysteriorum Chemiæ auctoritati præferenda est: Magisque adhærendum & Scripturæ Sacræ simpliciter credendum. *DEUS avertat!* ne à Scripturæ Sacræ, *quæ est Spiritus Sancti dictamen, & Eloquiorum Spiritus Sancti Systema, deflectamus, & purissimo DEI fonte relicto, ad putidas ingeniorum humaniorum lacunas divertamus.* Chemiæ Mysteria quidem adumbrant Theologiæ aliquot articulos, *ast testimonia apodictica promunt & proferunt Verbi Divini pandectæ.* Mihi persuasissimum

B 4 est,

PRÆFAMEN.

est, *Rulandi mentem* non sic esse interpretandum, ut verba allata sonant. Verum pluribus hac de re facti non permittit instituti ratio. Quare concludimus hunc discursum! Vale, fave L. B. & mecum adhæretes Verbo DEI!

Kilia Anno 95. die
9. Febr. B

PRODRO-

PRODROMUS THEOLOGICÆ MY- STICÆ.

CAPUT I.

Cap. I.

DE SCRUTINIO RERUM.

Vandoquidem cum ho-
minis mente sic com-
paratum est illi sciendi
desiderium sit inñatum.
Illam autem Scienti-
am, vel potius istius
desiderium extrinsecè foveat illa rerum
contemplatio, quæ quotidie hominis
speculationi objiciuntur. Oculus vi-
det ubiq; tam admiranda naturæ phæ-
nomena, Auris audit naturæ Miracu-
la, Gustus tam mille saporum percipit
differentias, Olfactus pascit se in O-
dorum fragrantia, & fœtorum aversa-
tur ingruentiam, Tactus etiam mo-

Scientiæ
deside-
rium.

vetur in ipsum incidentibus rebus, quæ vel illi blandam titillationem, aut etiam dolorum cruciatus afferunt. Hæc sunt illæ, quæ dicimus Physica; * horum omnium causas indicare, & aliquam æthiologiam eruere docet Scientia Physica. Hanc nonnulli sic tractant, ut vel in nuda contemplatione naturæ persistant: vel etiam presse sequantur, quæ per traditiones Aristotelis aliorumque Philosophorum tradita sunt, neque ab his vel latum unguem discedunt; & iis, quibus hæc sordent, naturaque naturam intimius accuratiusque cognoscere, movent lites, controversiarumque semina, multa inutilia problemata proponendo, serunt, unde illico in iis enodandis, contemplationibus incumbenti menti pessima incitur remora, quo minus in eruenda rerum æthiologia quid conari possit laudabile. Omnis hujus mali origo est hætenus usitata Logica, ** quæ non
viam

Multorum studium sufflammat invidia, quo vitio complures docti æstuant.

* Physica docet rerum causas, & qui Physicam discit, hic causarum scrutinio incumbit. Et quemadmodum erubescet JCtus sine legibus loqui, sic & Philosophus sine rationibus. Optimam Physicam docet Natura, non Aristotelis Scripta, quæ sunt causa, sine qua non.

** Peripateticorum Vulgaris Logica exiguum usum habet. Cæterum Logica suam meretur laudem, nec ea carere quimus.

viam aperuit ad naturæ Myſteria ſcrutanda, verum potius impedimento fuit. Et quidem hoc modo. Primo finxit prædicamentorum Scalas, & hæc ſtatuuntur Decem, his decem prædicamentis omnia entia naturalia, imo & ſpiritualia alligant. Qui autem hic aliter ſentit, eſt anathema. Hæcque ſua dogmata, ut tanto firmiori inniterentur talo, nec quiſquam facile contra ea diſputare præſumeret, munierunt hoc præcepto, vel mandato ſive clauſula. *Contra principia diſputans ſuſtibus excipiendus.* a) Et ſic ſucceſſu temporis hanc ſuam Tyrannidem in ſcholas, quæ debebant eſſe quoad naturalia docenda, liberæ Doctrinæ, introduxerunt. Sicque hæc principia obtruſerunt & huc uſque per tot ſecula fuere propugnata.

Hinc factum ut interdum ingenia libera, quibus contigit Divinitus aliqua ingenii acies, ſuæ libertati renunciarent, & in recepta principia conſentire oportuit, ſin minus pro Novatoribus habiti. (2) Omne quod natura adhuc aperte docere videretur quo poſſet fieri, falſitas iſtorum principiorum pateſceret, Diſputationibus & polemicis Diſſertati-

Inutilia
ſcrutan-
di vita-
teritur.

- a) Principiis non obloquendum, quæ Scripturæ Sacræ Codex, & naturæ liber, & Experienciæ fides diſtitant.

4 *Cap. I. Scrutinium Rerum.*

sertationibus involverint, antequam
autem se ex iis expedirent, vitæ curricu-
lum fuit absolutum, & ex hac mortali-
tate demigrandum. Fuit itaque per,
tot secula in scholis mera Tyrannis, *b)*
contra quam nemo hiscere ausus. Hæc
Tyrannis adhuc quodammodo tolera-
ri potuisset, nisi per eam veterum philo-
sophorum scripta fuissent oppressa, aut
quæ adhuc remanserunt in aniles fabu-
las haberemus mutata; Et viam Regi-
am ad naturæ mysteria scrutanda non
obstruxissent. Et quod omnium pes-
simum falcem suam in Theologiam,
immiserunt. Hoc autem tempore,
noxilla, vel potius tenebrarum Regi-
men, in quo suppressa jacuit, Philo-
sophia magis magisque diminui, & lu-
cescere videtur. Aurora imminet, ut
ut adhuc multi veterno pristinae Ty-
rannidis sopiti cœcutiant in hac auro-
ræ luce, Philosophiæ Artisquæ Medicæ.
Hanc autem facem primo accendit,
Chemia, quæ nunc caput quam maxi-
me effert. Hæc autem à nobis statui-
tur

Alia Phi-
losophiæ
facies
jam elu-
cet per
experi-
menta.

b) Tyrannis in Schola Aristotelica, quam &
Theologiæ imperare quidam voluerunt,
ac ex ea Theologiæ dogmata confirma-
re infausto conatu tentarunt. Vide
Cornel. Agrippæ Apologiæ cap. XXXVI,
pag. 324.

tur Duplex, altera, quæ rerum natu-
ralium analysi, altera, quæ Hermetica Chemia
Spagyræ incumbit. Utraque est do-
num Gloriosissimi Dei, & pandora o-
mnis terrenæ felicitatis, & sapientiæ ex-
ercitium.

CAPUT II.

Cap. II.

DE

PRINCIPIIS SPAGYRIÆ
HERMETICÆ.

NE autem forsan sibi quis persua-
deat hanc Spagyriam Hermeti-
cam sic fortuito fuisse inventam,
nullisque omnino inniti principiis, aut
ullum in natura habere fundamen-
tum, pretium operæ arbitramur, paucis
de istius artis principiis hic differere.
Principium autem ejus cognitionis sta-
tuimus (1) Revelationem Divinam, (2) Naturæ Dictamen, (3) Empiriam,
(4) Traditiones Veterum. Quod vero
ad primum attinet: Est Revelatio Divi-
na, illam autem ad hanc Spagyriam
tradendam tanquam principium prin-
cipale concurrere multa videntur evin-
cere. Cum primis evincit hoc ipsum
artis origo, illa enim nullibi à quopiam
tradi-

Princi-
pia Che-
miæ,

Revela-
tio pri-
mum
Chemiæ
principi-
um.

traditur, nisi quod communis sit opinio, veteres Ægyptios hanc artem exercuisse, suisque literis hieroglyphicis, ne ad eam cuius pateret accessus, designasse.

Inter Ægyptios c) in hac arte præ aliis excelluisse creditur Hermes Trismegistus, Sacerdos vel Vulcani Mystra (de cuius viri scriptis pauca adhuc fragmenta supersunt. Viginti quatuor libros ab hoc authore scriptos Oriente adhuc dum extare Ali Puli Arabis, quem edidit *Otto Helbigius* ille fictitius Adeptus, aut si mavis, *redivivus Kellernus*, commentum est) (felicius autem forsane figmentum est de libris Esdræ, quos adhuc Numero 70. An. 1635. in Arabia Idiomatico Syriaco, sed literis Samaritanis, scriptos existisse. *Johannes Ficus Mirandulanus Florentinus* Epistola ad *Marsilium Ficinum* p. 249. scribit, sibi esse libros Esdræ Chaldaice exaratos. Verum transeat.) Veteres Ægyptios Chrysopœiam calluisse ex historia Suidæ est notorium. Hancque Chrysopœiam istorum Hieroglyphicorum esse arcanum arcanissimum sensum docet fabula

Libri Esdræ.

e) Ægyptii excelluerunt in omnigenæ artium & scientiarum Eruditionis genere, hincque ad alias gentes promanarunt artes & scientiæ.

bula de Ifide, de Ofiride & Typhone:
ne nunc alia adducamus, Unde au-
tem Ægyptii d) hanc artem primo ac-
ceperint, non immerito quaeritur? pos-
set videri à Cham, dicitur enim in scri-
ptura, præcipue in Psalmis *Terra Cham*.
Verum enim verò non credibile est,
hanc Divinam artem intellexisse tam
improbum hominem, tantique sceleris,
scilicet contemptus in parentem Noah
reum. Multo minus credere possumus
gentem Ægyptiam Idololatriæ cri-
mine impuram hoc scivisse opus. No-
stro arbitratu, omnium primo per ac-
cessum Patriarcharum e) in Ægyptum
hanc artem unicuique familiae ad De-
um conversæ à Patriarchis fuisse com-
municatam, post & aliis innotuisse;
Patriarchæ habuerunt per revelatio-
nem, cum Deo enim ipsis frequentissi-
mum fuisse colloquium, testis est Scri-
ptura. Postquam autem Deus tan-
tum arcanum revelasset, etiam natu-
ram (ut ex ejus Gazophylazio materia,
ex qua artificium suum facerent desu-
menda,) diligenter scrutati sunt: Et
videbatur suis operibus viam, qua pro-
ceden-

d) Ægyptii hanc artem non à Cham accepe-
runt, sed potius à Jacobo patriarcha.

e) Patriarchæ docuerunt Ægyptios, hi im-
mediate à Deo.

Naturæ
dictamē,
in quo
consistat

Quomo-
do Lapis
vegeta-
bilis, ani-
malis &
minera-
lis.

cedendum demonstrare eatenus potest dici Naturæ dictamen. Illud autem naturæ dictamen cum primis fundatur in rerum genesi & analyfi. Illa autem Genesis vel respicit animalium propagationem, plantarum germinationem, vel quoque Metallorum vel Mineralium in Terræ utero (Metalla tractavit Tubalcaim) concretionem. Cumq; hac triplici rerum genesi symbolizat Chrysopœia. Ex hoc principio dicunt Adepti, quod illorum lapis sit vegetabilis, quoniam sic crescit & augmentatur instar plantæ &c. Et animalis, quemadmodum hoc ex spermate & sanguine menstruo, ut illi volunt, generatur, sic & hoc Magisterium ex Sulphure & Argento vivo, (intellige utrumque philosophice.) Eruditè hoc ipsum quidam autor in collectaneis Chymicis cap. XIII. l. 3. p. 77. explicat. Autoris nomen non indicamus. Mineralis duplici jure quoque dicitur, 1) ratione materiæ, hæc enim est fossilis, sed indiget, præparatione philosophica, antequam apta huic operi: 2) ratione operationis, hæc enim, prævio labore præparationis, in omnibus naturam ejusq; actionem sequitur. Non aliter ergo concludere possumus, quam quod sit dicta-

dictamen Naturæ, huic enim in plurimis analogia est præparatio Magni huius Elixiris. 3.) *Empiria*, f) huius etiam vestigiis philosophos insistere, necesse, nisi enim ea manu quasi duceret ad naturam, nihil efficerent; Deus etenim, quidem revelat, verum non secundum omnes circumstantias vel ceremonias, quas observare apprime opus; itaque *Empiria* facem accendit: Nullum quoque usum haberet Dictamen Naturæ, nisi *Empiria* adesset. *Empiria* autem illa duplex, altera quæ respicit in genere naturæ operationē, quam imitari debet Philosophus: Altera, quæ respicit ipsos labores Chemicos; nisi hic aliqua lux *Empiriæ* luceret, frustra laborarent Philosophi. Proinde *Empiria* vera provenit ex diligenti naturæ scrutinio, & continuis laboribus chymicis. 4.) *Traditiones*, hæc nunc vel fundantur in colloquiis cum istius artis hominibus gnatis, qui hic doceant facienda, & fugienda; hoc pacto multos Philosophos hoc arcanum didicisse, compertum. Vel sunt libri de hoc auro conscripti vellere, illorum ingens exstat copia; Verum e-

Empiria
duplex.

Empiriæ
origo.

Traditiones.

C nim

f) *Empiria* rerum omnium magistra felicissima & fidelissima. Tantum scimus & intelligimus in Philosophia, & Medicina; quantum experientia compertum est.

Adepti
quomo-
do oc-
cultant.

Quam
inanes
bores su-
sceperint

nim verò nemo tam argus vel lynceus, qui ex iis hoc arcanum possit haurire. Cumprimis si non vera Diagnofis inter veros Philosophos & Sophistas fuerit cognita. Veri Adepti arcanum hoc involvunt ænigmaticis locutionibus, quarum nodum nemo, nisi annuat Deus, solvet. Sophistæ multos falsos fraudulentosque habent processus, quibus ne mica quidem salis inest. Illi enim suos confarcinant libros ex male intellectis Adeptorum scriptis. g) Omnes enim illas allegorias de Cœlo, Macrocosmo, & Microcosmo; de Vegetabilibus accipiunt, & interpretantur prout verba sonant. Hujus erroneæ semitæ vestigiis insistentes, & alios seducunt inque devia abripiunt. Hæcque falsa interpretatione quidam moti labores susceperunt arduos in sanguine, spermate, (quod grande nefas) stercore, capillis, mucro, ossibus, mumia. Vel in Vegetabilibus desudarunt, ut sunt Herba Kali, Mercurialis, Chelidonia &c. Alii Venenata animalia, bufones, Crocodilos, Salamandram, Araneas, Cantharides ad hoc elegerunt opus. Quidam in Metallis, Auro, Ar-

gento

g) Sophistæ qui? & hi multum de sua Sophistica arte blaterant & garriunt, sunt fœces segnes.

gento, Cupro, Ferro, Stanno, Plumbo, Argento vivo desudarunt, sed longissime aberrarunt à scopo. Alii alia Mineralia & Fossilia Vulcani anatomæ subjecerunt, verum præter fumum nihil omnino obtinuerunt, Æthiopem lavarunt. In omnibus autem nihil est, quod ad scopum facit, vel ex quo possit parari ejusmodi Divinum Magisterium. Quod autem autores hic hal- Error il-
lorum
unde. lucinentur, nulla alia causa est, quod non ad DEUM autorem omnis boni confugiant, neque naturæ dictamen, aut veram Experientiae legem sequantur, nec bonos volunt autores, quosque habeant Duces comitesque.

CAPUT III.

Cap. III.

DE

ELEMENTIS MAGISTERII
PHILOSOPHICI.

EX nihilo nihil fieri est quidem *Aristotelis* dictum, proprie vero naturæ ipsius dictamen. Natura ex Nihilo nihil omnino educere valet, verum ad corporum genesis certam aliquam requirit materiam, non quamlibet, sed propinquam & adæquatam, lo-

Ex nihilo nihil
fir.

Genera-
tio uni-
voca &
æquivo-
ca.

quimur autem hic de *univoca*, non *æqui-
voca* rerum genesi, ista propinquam po-
scit, illa etiam ex remota corpus for-
mare potest. Quemadmodum ex
Leone apes. Quod naturæ denegatum,
& hoc in artis, ut quæ naturam imita-
tur, non est potentia, scilicet quod pos-
sit aliquid ex nihilo creare. *Spagyria*
Hermetica novit Metalla ignobiliora in
nobilissimum aurum naturali multis
modis præstantius mutare. Ad illud
autem opus aliquam requirit materiam
& quidem adæquatam, quæ potest ha-
beri. *b)* Quænam illa sit, in hoc pun-
cto omnes Adepti quidem concordes
sunt, non omnibus tamen eam conscri-
bendi eadem est consuetudo, id etiam
omnes dant operam, quomodo possint
abscondere & occultare, hinc tam mul-
tiplex nomenclatura, quæ eam materi-
am nominant, nata, sexcenta nomina
sunt materiæ, nihilominus in hoc pro-
lixo munere vix duo concurrunt voca-
bula, quæ scapham scapham nomi-
nant. Aliqui ex recentioribus Philo-
sophis aliis novis terminis incrustant
artificium, ut si non aliter, tamen in
hoc

h) Materiam suam occultant adepti & meri-
to. Majorana inquit, sus, ego tibi non
spiro.

hoc videantur docti, artisque gnari. Imo interdum tales fingunt terminos, quos ipsi neque intelligunt, multo minus ab aliis intelliguntur. Istius fursuris est vocabulum *Tessa*, quod jam novissime finxit quidā putatitius Adeptus, vocabuli istius natalem quidam eruditus Vir ex Arabica adsciscit, sed malè. Buccinatores in sua secunda Epistola latinæ originis & statuunt esse declinabile. *Tessa, Tesse, Tesse, Tessam* &c. i. e. *Terminus* ^{fictus}. *Essentia salivæ*. Jejunus Helbigii defensor arabicam derivationem improbat, sed quo jure vel injuria ipse videat. Est terminus fictus nullius notæ linguæ vocabulum: Hoc autem minime in isto autore præterire possumus, quod tam sinistrè de *Isaaco Hollando* judicet, causa hujus sinistri judicii, quod non intelligat. Eandem virgulam censoriam, meretur *Helbigius* male de, *Turba Philosophorum* judicans. i) Quos si intelligeret honestius de iis loqueretur & hoc ipso prodit, sacra chrysopææ ipsi esse incognita. Haud etiam in aulis viveret, si esset ex vero Hermeticorum k) numero, hi enim homines omnia illa

C 3

fugi-

i) Helbigius ignorat sacra Chrysopææ, utur alias magnus sit Philosophus.

k) Hermeticorum mos, sicque & cum impiis Mundiq; mancipiis nullum habent commercium.

fugiant & detestantur, quæ vel animum inani gloria, vel carnem lasciva illicitaque voluptate titillant. Quidnam quæso movit Helbigium, sese lubricæ committeret aulæ, & degere eligeret inter parasitos, gnathones, voluptuarios, carnalesque homines, cum tantam à Deo obtinuisset domum, utpote Chrysopææ notitiam ^{l)}. Hocque typho impulsus fratribus Rosæ Crucis quædam proposuit problemata, vice officioque Fratrum functi sunt *Buccinatores*, & quædam ad proposita quæsitæ responderunt in sua *Epistola secunda Buccinatoria*. An autem hoc responso contentus sit *Helbigius* tempus docebit. Sed revertor ad elementa operis, ^{m)} illa autem ab adeptis dicuntur esse *sulphur* & *Argentum vivum*, siccum & humidum, Fixum & volatile, Marem & Fœminam, rubrum Judæum, & aquam maris Caspii, duos fumos, Bufonem in terra gradientem & aquilam in aëre volantem, quæ catena bufoni alligata. Terram & aquam, Aërem & Ignem, Salem, Sulphur & Mercurium. Rubrum servum

l) Quædam aulæ malæ, quædam è contrarietatis, Justitiæ & Virtutum, & elegantiarum literarum officinæ.

m) Elementa Lapidis partim verè, partim allegoricè hic delineantur.

vum & Candidam virginem, Hyle, Chaos, &c. nominant & suam Chelidonium, Portulacam, Herbam Mercurialem. Ex Metallis dicunt esse Saturnum, Jovem, Martem, Venerem, Solem, Lunam & Mercurium. Vel Vitriolum, vel Arsenicum, Auripigmentum, Bismuthum, Antimonium, Terram Rubram figillatam &c. Qui vult fieri Philosophiæ Adeptæ studiosus, n) Autor ei sum, nocturna diurnaue manu volvat Bibliorum Codicem, ut primo se ex eo ædificet ad veram Christianam vitam. Cui jungat Tabulam Smaragdinem, Hermetis, in qua summa rei sic expressa, ut facile quis ea intelligat arcana naturæque Myſteria. Summatim ad hoc opus requiruntur S. 4. \ominus , \equiv , \ddagger , ∇ , ∇ , Δ , \odot , \odot , \mathfrak{G} . Sine his omnibus nullo excepto opus philosophicum parari non potest. Et qui hæc non adhibet, frustra laborat, & littus arat. Hæc verò dupliciter consideranda, o) alia principaliora, alia minus principalia sunt corpora, alia duntaxat præparantia. Principaliora sunt illa, quæ in se corpus, Spiritum & animam ample-

C 4

Et un-

n) Consilium, quomodo adepta Philosophia addiscenda.

o) Duplicita Elementa vel vera, vel præparantia.

ctuntur, & ex quibus hæc tria sic possunt educi. Primo per modum reductionis. *Nota*: in vera Chemia semper præcedit (prævia unione masculi & feminæ) *Reductio* educationem. In sophistica sua sophistæ omnium primo conantur educere Ens primum Lapidis, antequam reducant. Sicque laborant in ξ vulgi, p) inque ipso scrutando, & hoc polymorpho eviscerando, aliquot Thaleros millia in fumum redigunt. Sicque ipsis hic ξ aciem ingeniorum subtilissimam obtundens, manumque expertissimam hic vertumnus animo effugit. Ut autem *Reductionis Mysterium* porro delineemus. Necessè est illa *Reductio* singulari peragatur modo. Cujus diagnostica principalissima dicuntur, esse, *Aquila* in aëre volans secum in sublime quoque attollat *bufonem*, eumque faciat volatilem. Duos fumos in unum indissolubile concentret, & *corpus vel album, vel purpureum*. Clavis autem hujus reductionis est illud Philosophorum *Azoth* q). Hoc potens est mutare Elementa, & quidem hoc modo:

Reductionis My-
sterium.

(1) *Terra*

p) Mercurius vulgi, qui protheus, & magnum Naturæ miraculum & cista innumerabilium medicaminum.

q) Azoth. De quo videsis nostrum opus de Auro p. 39. 45. &c.

(1) *Terra fit aqua, vel in aquam trans-* Primus
mutetur, huc intendunt digitum Phi, gradu s
losophi dicentes, siccum fac humidum, Reducti-
& hic est primus gradus Reductionis. onis.

(2) *Quando Terra sic conversa est in a-* Secundus
quam, dicitur fixum factum esse vola, gradu
tile, sicq; terra etiam vertitur in aërem, Reducti-
hicque est secundus Reductionis gra- onis.
dus, duobus gradibus Reductionis e-

menfis, tum demum succedit vera, Vera E-
Eductio *Azoth* completi. Et antequam ductio.

hoc completum habeat *Azoth* variae colorationes *Gabritii* & *Beja*, vel *Isidis* & *Osiridis* evenient. *Rufus* juvenis impallefcit in coitu cum *Beja*, *Typhon* quippe utrique fruit infidias, hæque, infidiae tam potentes sunt, ut amœno suo colore *Gabritius* privetur, & *Beja*, nisi blanditiis venenisque illecebris, hæc etiam hujus copulae nexum firmare studet, involveretur, & detineretur, etiam aufugeret. Ista autem aufugiente, *Gabritius* purpura sua exutus miserrimum suum statum deploraret, & nisi *Vulcanus* ejus misertus purpuram redderet, in æternum pallidus maneret.

Placandus itaque est *Typhon*, ne ni Quomo-
mum in novellos conjugii candidatos, do Ty-
ex exelo corde *Gabritii*, hoc enim illico phon.
illi juncta, *Beja* invadit, moriatur. placan-
dus.

Colores
sibi invi-
cem suc-
cedentes.

non sunt
veri co-
lores.

Quando autem in hoc blando conju-
gio fovetur per reductionis Mysteri-
um, alter alterius naturam, indolem &
genium induit, priusquam verò hæc
finiatur comœdia cuncta videntur quid
Tragici minari: pallori Gabricii succe-
dit nigredo, non obstante, quod habi-
tent sub Zona temperata, & conjugium
suum ineant tempore hyberno. Hæc
nigredo diu durat, donec totus *Gabri-
rius* in cinerem sit solutus, inq; cinerem
solutus sic sese cum *Beja* incorporat, ut
cum ea per aëra volitet, neque unquam
in terram reverteretur, nisi secundæ re-
gionis aëris vel Atmosphæræ frigus hoc
volatiles conjuges præcipitaret, qua
præcipitatione sæpius reiterata, ad
quemlibet etenim furoris Vulcani pa-
roxismum avolare nituntur, totidem-
que in eis emergunt colores diversi,
sunt autem magis intentionales, quam
reales, quorum proprie ratio non ha-
benda. An autē Sophista ^{r)} hæc sibi de &
vulgi & ☉ vulgi promittere queat, ut
ut ea duo Aquis Stygiis macerent, lon-
gissime tamen aberrant à scopo; Hæc
de Elementis Magisterii dixisse suffi-
ciat.

^{r)} Sophistarum labor in auro & Mercurio
vulgi.

CAPUT

CAPUT IV.

Cap. IV.

DE

*ANALOGIA OPERUM MAGI-
STERII PHILOSOPHICI CUM
CREATIONE UNIVERSI, ALI-
ISQUE THEOLOGIAE
MYSTERIIS.*

Quandoquidem attenta mente,
perlegi recensum vel historiam
Creationis mundi & plasmatio-
nis hominis, s) reperi in hoc ipso re-
censu tantam inter creationis mundi
plasmationisque hominis historiam,
& operis philosophici confectionem,
analogiam, ut omnino ab animo meo
impetrare non potuerim otium vel re-
quiem, quin actutum hæc mentis cogi-
tata, utut non satis digesta, in chartam
hanc transtulerim, monumentoque
chartaceo demandaverim. Historia,
Creationis, etsi Mysteriis ineffabilibus
captumque humanum longe superan-
tibus referta sit, & Omnipotentia di-
vinæ vestigia ostendat luculenta; tria
præprimis habet, t) quæ Magisterio
philo-

s) Analogia operis philosophici cum creatione
Macrocosmi & Microcosmi.

t) Tria insunt creationi, quæ cum opere
conveniunt.

Creatio-
nis ordo.Adami
plasma-
tio.Mytheria
Theolo-
gie sub-
limiora.Summa
operis

philosophico congruere & convenire, vel quadantenus referre videantur. I. Creatio ex informi massa, quæ immediate subsequēbatur Creationem ex nihilo. II. Aquarum & tenebrarum confusio. III. Aquarum supra cælestium a sublunarium systemate separatio. In historia plasmationis hominis duo exprimunt arcanum arcanissimum. 1) Est illa formatio Machinæ corporis Adami. 2) Est inspiratio spiraculi vitæ. Præter hæc creationis Mytheria etiam alia Mytheria in Theologia concurrunt, quæ & lucem accendunt operi vel Magisterio philosophico. Ut sunt a) Mytherium SS. Trinitatis. b) Mytherium incarnationis DEI. c) Partus virgineus. d) Resurrectio Christi, ejusdemq; ascensio in Cælum, reditusque in Terram ad judicandum vivos & mortuos. e) Resurrectionis mortuorum reunionis quæ animæ cum corpore. Denique f) Regenerationis hominis, quod arcanum quasi in imagine vel effigie vivis coloribus delineatum sistit. Quomodo cum iis Magisterium Philosophicum symbolizet, breviter hoc capite & subsequentibus explicaturi sumus. Initium ab ipsâ faciemus creatione, & illam autem

tem ex nihilo fuisse factam, ex dictamine Spiritus Sancti Orthodoxi Theologi & Christiani philosophi uno fatentur ore. Proinde & illis creatio est talis actio, qua ex nihilo aliquid creatur. Cum illa opus Philosophorum nullam omnino habet analogiam; Magisterium Philosophicum certam aliquam, in qua laboret, & ex qua educat, & in quam inducat animam, requirit materiam. Creatio fit ex puro puro nihilo entitativo, quod revera nihil est, neque substantiam neque existentiam habet. In hoc autem convenit cum Creatione Magisterium Philosophicum, nam, quemadmodum ex nihilo Entitativo Mundi & Terræ systema creavit: sic & hoc suum Cœli Philosophici & Terræ Philosophicæ systema facit (dico, facit) ex nihilo apprehensivo. Vocabuli istius differentem significationem satis cognitam habent Philosophi. Ideo nihil hic de ea monebimus. Quando autem Sacer textus inquit, fuisse inane & vacuum, dominasse tenebras, spiritum incubuisse aquis &c. Illa optime quadrant Magisterio philosophico, sicuti hoc ipsam ex contextu fiet palam. Moses, u) qui hanc historiam conscripsit

u) Omnia Scripta Moysi fluxerunt ex dictamine

Creatio
quid.

Creatio-
nis ratio
formalis.

Nihilum
Entitati-
vum.

Nihilum
appre-
hensivum.

psit an ex traditione Patrum, vel immediate ex dictamine Spiritus Sancti? Posterius verum, hoc loco non disquiremus, inquit fuisse inane & vacuum: Philosophiæ Adeptæ Professores idem dicunt de sua materia, quod sit inanis & vacua, x) hinc & Chaos Hyleque, iis nominatur, compertum quoque est, quod si materiam eam videamus, illa videtur tam inanis tamque vacua, ut potius abjectæ judicerur fortis, quam ut sit tanti arcani arcanissimi principium, damnarunt & eam Philosophi ad sterquilinum, propter informem deformemque suum aspectum. Vacua recte dicitur materia philosophica, quoniam nihil videtur obtinere Entitatis, juxta quam possit alicui enti physico assimilari; habet quidem existentiam & subsistentiam, sed non in actu formali aut differentiali, sed duntaxat in actu Entitativo, in quo Physici materiam substantiæ corporeæ collocant, imo & in pluribus notis & proprietatibus materiæ physicæ similis est. Nulla ei forma certa, qua possit dici similis alicui corpori Elementato, imo ne quidem alicujus elementi formam

Materia
deformis

Materia
informis

mine Spiritus Sancti, hic & Scriptorum omnium antiquissimus.

x) Inane & vacuum in opere philosophico

vel similitudinem habet. Et quemadmodum cera omnis sigilli impressionem prompte suscipit, & eadem facilitate hoc sigillum in ea obliteratur, ut nullum ejus vestigium remaneat, sic & Materia philosophica est quasi Protheus, omnem formam suscipit, & æque facile eam rursus deponit. Apparet etiam vestigium in aëre aquilæ per eum volantis: Eodem modo vestigium formæ in Materia Philosophica obliteratæ exoritur. Verum quemadmodum hoc inane Mosaicum omnia illa futura, quæ systema Mundi essent absoluta, in finem suum complectebatur, & tandem ex eo jussu Dei, vel omnipotentis suo fiat, prodibant in conspectum Angelorum & hominum; sic etiam eadem omnipotentis Dei, Fiat! (*est enim Dei natura opus*) ex inani & vacuo Philosophico prodit id, quod (annuente Deo!) in sinistram divitias Regias Salomoneasque, in dextram manum sapientiam & corporis sanitatem juncta longævitæ admetitur. Alterum punctum y) in creationis mysterio fuit tenebrarum dominium, iis autem dominan-

Compara-
ratio cū
cera.

Quænam
suo pos-
sessori
largia-
tur L. p.

- y) Tenebræ vel caligo Philosophorum est nigrum nigrius nigerrimum dicitur, etiam nox philosophica. Pl. vide cap. IX. cate-
nis chemici.

Capit
corvi.Tenebrae
Philoso-
phicae.Tertium
punctumSpiritus
super a-
quas.

nantibus omnis rerum differentia extrinseca quoque sublata est, hic autem adhuc in tenebris Mosaicis non fuit differentia rerum privatio, sed omnimoda absentia, erat confusum chaos; cum hoc puncto etiam omnium primo apparent tenebrae, quae dicuntur caput Corvi. In hoc autem philosophicae tenebrae differunt à Mosaicis, quod in iis duorum Entium differentia privatio fuerit facta, in tenebris Mosaicis nulla privatio (habitus enim praecedit privationem,) facta, verum fuit entitativa absentia. In *Tenebris Philosophicis* & privatio & absentia omnimoda simul, quippe privatio scilicet differentia realis duorum entium adest, in hoc puncto differt à Mosaicis: sed in isto convenit, quod sit etiam absentia futurorum, non quidem entitativa, ut in Mosaicis; sed apprehensiva. Haec in Mosaicis requirit concursum omnipotentis ista influxum naturae DEI benedictione animatum. *Tertium punctum*, quo cum Magisterium comparamus philosophicum, est, quod Spiritus (non disputabimus hoc loco, an fuerit Spiritus Sanctus Tertia Deitatis persona, vel Mundi Archæus?) incubuerit aquis (non secus ac gallina ovis, ajunt Theologi

logi pulchrè & piè) vel ut alii legunt,
 sese moverit super aquarum abyssum.
 Hoc itidem quadrare cum Magisterio
 Philosophico, ex subsequenti discursu
 patebit. Duo etenim agens & patiens ^{Agens & patiens in opere philosophico.}
 dicuntur absolvere materiam lapidis
 philosophici, patiens assimulatur fer-
 minæ, agens Masculo. Agens Gallinæ
 ovis incubanti, patiens ovo. Patiens
 in operæ creationis est aquarum abys-
 sus, agens Mundi archæus. Eodem
 modo & illi materie, quæ ad Magisteri-
 um philosophicum requiritur, inest
 quædam vis agens. Ad hujus compa-
 rationis illustrationem afferemus huc
 verba, quæ leguntur apud quendam
 magni nominis Philosophum. Dicimus,
 inquit, de Sulphure & Mercurio philosophorum ^{Sulphur & Mercurius.}
 in operibus naturæ, quoniam Sulphur phi-
 losophicum non est agens principale, sed
 virtus occulta existens in ipso, moderante
 calore naturæ & digerente, est principale
 agens intrinsecum cum corporibus celestibus,
 & movet sulphur philosophicum cum
 calore suo sicut instrumentum, sulphur at-
 tem movet Mercurium philosophorum tan-
 quam materiam sibi propriam ad genera-
 tionem, eo motu, quo movetur ab agentibus primis. Similiter in operibus ejusdem naturæ mensuratis ab arte, quia ^{Agens principale.}
 anima

anima artificis, in qua est species & scientia, est principale agens extrinsecum, & movet virtutem naturalem digestivam, & liquefactivam & generativam existentem in sulphure philosophico per tempus caliditate ignis mensuratam ab artifice, sicut principale agens intrinsecum. Et hæc virtus movet sulphur, in quo est, sicut instrumentum.

Sulphur
chemicū.

Sulphur Chemicum autem motum movet: aquam paradisiacam similiter, sicut propriam materiam ad generationem, eo motu, quo movetur à primis. Et est anima vel Spiritus in aqua paradisi, & in Sulphure Olympico in potentia, actu verò non. Sed est in *Mercurio Olympico* passivè, in Sulphure Olympico verò activè, sicut in efficiente. Unde liquefactio & coagulatio, & alia accidentia fiunt à calido & frigido, forma verò efficitur à motu, instrumentorum motorum, secundum scientiam artificis mensurantis & ministrantis ea naturæ. Si

Incubat
Spiritus.

nunc, incubatum aut motum Spiritus super aquarum abyssum expandamus & explicemus de mundi archæo, quem admodum & hoc multi de Spiritu explicant, omnino fateri oportet, eundem genium adesse Magisterio Philosophico

phico Aquarum abyssus 2) in se considerata erat corpus natura sua iners, ut ut omnium rerum naturalium tam sublunarium quam cœlestium in se complecteretur ideas, proprio tamen instinctu vel actu sese movere non poterant, ut fierent ideata vel absoluta corpora.

Virtus extrinseca, quæ erat Archæus ^{Quid Archæus} mundi, motu seu incubatu suo ideabat ^{mundi} aquas, habiles fierent, disponderentur ^{aquis} que, tandem ex iis hic mundus aspecta- ^{contulerit.} bilis, non secus ac pullus ex ovo prodiret. Pullus qui potentia ovo inest sua virtute plastica, qua ovum à Deo donatum, semetipsum activare vel in actum deducere non valet, sed requirit incubatum & fœtum Gallinæ. Non secus aquæ sua virtute plastica, qua omnes res sublunares cœlestesque parturiebat, nihil omnino producere poterant, nisi incubatu Archæi moverentur & foverentur. Sic etiam comparatum est cum opere philosophico, (a) ad illud natura ex suo profert sinu, materiam virtute generativa quidem donatam, verum nihil quicquam ex illa fieri potest, nisi accedat Dei benedictio, & artificis

D 2

scien-

2) Abyssus aquarum corpus imperante Spiritu incubatum.

(a) Opus Philosophicum & situ & motu artificis indiget.

A DEO
omnis
genera-
tio de-
pendet.

Materia
Philoso-
phicæ
descri-
ptio.

Artifex
concur-
ret mo-
raliter.

Quar-
tum
punctum

scientia, est enim iners Massa, hyle & informe Chaos ejusmodi tenebris, i. e. corticibus involutum, ut nisi ex iis evol-
vatur, nunquam aliqua utilitas ad opus philosophicum speranda. Clarius hoc ipsum delineatur. Deus creavit natu-
ram eamque sufficientibus ad genera-
tionem dotibus usque ad mundi analy-
sin instituit, hoc equidem ex sinu suo in manum artificis tradit materiam ad opus philosophicum, verum illa mate-
ria 1) est rude & informe chaos, 2) segne & iners corpus; 3) unius simul-
que utriusque sexus, proinde Hermaphroditum. 4) Activum & passivum simul uno eodemque tempore. 5) Tenebris involutum & eclipsatum. 6) Magisque in ipso opere obtenebratur ad Mensen philosophicum. 7) Humidum & siccum. 8) Terra & aqua &c. Nisi autem accedat periti artificis manus, sicut est nihilum apprehensivum, sic & manet, si autem artifex operetur secundum naturam, fit opus philosophicum. *Quartum punctum* absolvit illa aquarum supracælestium, à systemate sublunarium segregatio; cum hoc ipso segregationis actu commodè conferri & comparari potest Lapidis philosophici elaboratio: Hanc Philosophus ab-

absolvere non potest, (b) nisi aquarum ab aqua in Aludelis altum sublimet, & ex alto in imum reducat locum, ubi aqua sublimata in imum præcipitata se rursus unit cum priori suo liquore. Et quemadmodum sine influentijs cœlestium, quæ cœli spirituales, massam absolvunt, terra nihil profert vel producit, sed & illud sulphur philosophicum, quod Typhon in atrum, convertit pulverem, sicut rursus suam aquam, quæ in sublime aludelis est attracta & sublimata. Hanc aliquoties Typhon in supremum aludelis regionem evehit, postea rursus in fundum aludelis, in quo jacet terra illa atra, vult reduci, hæc sæpius reiterata sublimatio & reductio una cum leni digestionem, absolvit hoc maximum Magisterium. Expendamus, quæso, nubium in aere genesis, earundemq; analysin. Non ovum ovo, vel lac lacti magis simile est, quam ista elaboratio Lapidis huic rei, vel operi naturæ. Sicque ipsa non duntaxat ex suo sinu largitur materiam, ex qua hoc Elixir componendum, verum etiam ipsum opus, & gradus operis accurate ostendit. Pro-

Sublimatio
philosophica.

Natura
quid largiatur.

D 3

inde

b) Aquarum divisio in superiores & inferiores.

inde omnes Philosophi monent, & serio inculcant, ne aliter laboremus, vel operemur, quam ut ipsa jubet natura.

Natura
Domina,

Natura est Domina & Imperatrix, ars est naturæ ministra, æmula & imitatrix; summa: Artifex naturæ minister solet & sic salutaris Medicus. Ars quoque est naturæ simia. Quo minus artifex vagatur extra naturæ oleas, tanto melius laborat. Ars æmulatur naturam.

Naturæ autem opus ab exordio Mundi, usque ad ejusdem analyfin, quale sit, futurum, docet ipsa historia creationis. ^{c)} Et ab hac norma vel amussi in

Fatum
Naturæ.

recensu illo decreta ne latum quidem unguem discedit, vel discedere quit natura. Et hoc est ipsum phyeos fatum, vel sancitus ordo Dei pulcherri-
mus, qui inter omnes res concinnam, stabilit harmoniam, & bellum consensum. Hic bellus consensus viget inter naturam & artem, cum primis Spagyricam veram, non falsam illam Chemi-

Conve-
nientia
artis
cum na-
tura.

am. Hæc si bene expendat & consideret Philosophus, dabit operam, ne ab illa recedat regula, quæ conformitatem suadet cum natura, & quam natura polydædala præscribere videtur. Cælum

ex

^{c)} Natura, que ordine cœpit, perennat

ex aqua & igne coalicisse nonnulli ex
 Hebraico vocabulo, quod cælum signi-
 ficat, concludunt, nec malè. (Hebrai-
 ca enim vocabula magis rerum propri-
 etates, quam aliarum linguarum voces,
 exprimunt, utinam nomenclatura illa,
 qua olim Adam animalia insignivit ef-
 set cognita, tum demum veram absolu-
 tamque haberemus Kabalam) ex Sul-
 phure & Mercurio philosophico, i. e.
 ex aqua & terra lapis philosophicus
 componitur, propterea etiam materia
 dicitur Olympica.

𐤀𐤓𐤕𐤕

quasi ex
 igne &
 aqua.

Hebraica
 vocabu-
 la.

Nomen-
 clatura
 Adæ.

Materia
 philoso-
 phica.

APPENDIX CAPITIS.

Appen-
 dix Ca-
 pitis.

Recensus ille creationis est verissi-
 ma apud omnes Christianos relatio,
 & aliter credere, esset utique grande
 scelus, & in Spiritum Sanctum maxi-
 ma injuria. Symbolizat noster Lapis
 cum creatione, sic & symbolizat cum
 veritate, quæ una & simplex, ex variis
 rebus esset coagmentata vel principiis,
 sic & poscit in varia resolvi Elementa,
 tamen in eo, quod uno plura essent,
 veritatem redderent multiplicem, ad-
 eoque in diversa resolubilem elemen-
 ta, hoc autem admissio, non esset veri-
 tas, ut quæ omnis compositionis divi-

Veritas
 una &
 simplex.

Unitatis
symbolum.

Materia
Lapidis.

Aqua
paradisi
dicitur
ab Isaaco
Hollado.

tionisque expers. *Unitatis* symbolum est Lapis Philosophorum, cujus, utue aliqua sit materia, est maxima simplicitas. Hic autem lapis componitur quidem ex duobus quodammodo inter se differentibus. Cum illa autem differentia sic animo comparatum est, ut illa differentia non proprie sit realis, sed modalis. Partium est diversa modificatio, veruntamen unam duntaxat habent essentiam. *Materia Lapidis* statuitur sulfur & argentum vivum Philosophorum, sunt quidem, quoad externum aspectum numero duo, sed reapse unum, & in unum principium simplex sunt illa duo resolvenda: e.g. *Sulfur* a) quod videtur esse corpus absolutum, adeo compactum, est etenim hoc Sulphur Philosophicum istiusmodi naturæ, ut ignis violentia nullam ei læsionem vel injuriam inferre queat, nihilominus totum resolvi debet in aquam, & atrum pulverem: i. e. quod terræ conversio fiat in aquam, & aquæ resolutio in terram. Illa autem aqua, quam non nemo aquam paradisi salutet, in quam se resolvit sulfur, in nullo differt

d) Sulfur quid Adeptis: non illud vulgi, quod incensum in stagma acidum transmutatur, sed quod est perfectissimum Naturæ opus.

ab argento vivo sopherum, & sulphur
 hoc in substantialitate sua est sopherum
 argentum vivum. Stante hoc ^{Lapis}
 principio, materia, ex qua lapis, est ^{simplicissimus.} simplex:
 Et lapis ipse est, quando ad ultimum pervenit. Complementum, ita
 ut absolutus sit purpura sua amictus
 etiam est simplicissimus, & nulla humana
 industria in ista duo, utpote *sulphur & argentum vivum Philosophorum*,
 potest resolvi. Cujus rei hæc ratio est.
 Quod illa duo sulphur & argentum
 vivum sint medullitus unum & idem,
 unaque radice eadem innitantur generanturque,
 possunt etiam Elementa Lapidis in se invicem
 Metamorphosi philosophica verti: Hæcque mutua
 conversio absolvit lapidem. Hoc modo
 dicitur, quod lapis sit ex uno, utut
 duo videantur recipi & assumi, sicque
 ratione simplicitatis Lapis aut Elixir
 cum veritate symbolizat.

Cap. V.

CAPUT V.

DE

ANALOGIA MAGISTERII
CUM PLASMATIONE MI-
CROCOSMI.Genesis
Micro-
cosmi.Duplex
Micro-
cosmi
Genesis.

Creationis hujus universi analogiam cum Magisterio Philosophicojam contemplati sumus, paucis quidem, quoniam instituti ratio prolixum discursum non permittit, alibi etiam hoc Thema ex professo, volente Deo, à nobis tractabitur. Accedimus ergo ad Microcosmigenesin, hæc autem dupliciter, scilicet immediatè, vel mediatè, consideranda. Hæc est solius Dei opus absq; secundarum causarum influxu. Deus enim hic ipse manum suam admovit operi omnipotentem, ista est quoque solius Dei, sed median- tibus causis secundis, quas dirigit, regit Deus per concursum suum omnipotentem, & ab eo in suo operari causæ secundæ dependent. Cum utraque insignem analogiam habet hoc nostrum Magisterium philosophicum, hancque demonstrabit noster discursus. In hac admiranda Microcosmi genesi, quam Dei amanuensis Moyses descri-

describit, præcipue duo videntur esse
singularis considerationis, in quibus
ista analogia plurimum fundatur, &
juxta quæ instituenda est. *Primo dici-*
tur Deum sumfisse terræ glebam, vel li-
mum, & ex eo omnipotenti sua manu
plasmasse vel formasse finxisseque ho-
minem. *Secundo* in hoc hominis plas-
ma inspirasse spiraculum vitarum, i. e.
animam seu mentem. Quod ad pri-
mum attinet punctum, dicitur Deum
sumfisse limum, *limus* est materia ho-
minis remotissima, quique magis aptus
esset ad fingenda fictilia, quam homi-
nem; & non caret venerando Myste-
rio, quare Deus assumere voluit limum
ad ejusmodi plasma, cui volebat impri-
mere characterem & signaturam suæ
imaginis ac similitudinis, qua Deum
(non juxta opinionem Antropomor-
phitarum) exacte tam quoad formam,
quam quoad actionum cum voluntate
Divina conformitatem referret expri-
meretque. *Quare* autem Divina Ma-
jestas assumpfisse ad tam insigne tamque
admirandum plasma limum, cum ta-
men in copia adestent creaturæ limo
rudi informique longe nobiliores, has
autem præterit, & sumit limum. Li-
mo saliva subacta cæco Christus resti-
tuit

Genesis
Micro-
cosmi
immediate
a DEO
facta.

Limus
materiæ
Micro-
cosmi, &
aqua.

Quare
Deus li-
mum as-
sumferit.

Duo no-
bilitant
Limum.

Natura
quomo-
do ope-
retur.

Limus.

tuit visum. Quæ duæ actiones sic li-
mum nobilitant, ut limus homines in
admirationem rapiat, inque Numinis
Omnipotentis devotum laceſſat alli-
ciatque cultum & venerationem. Di-
vina Majestas ad plasma Microcosmi
nullam aliam materiam voluit sumere,
quam limum, ut eo ipso demonstraret
suam omnipotentiam, quæ per viam
simplicem educationis tam nobilem
creaturam posset formare, & per viam
reductionis, quæ procedit natura. Na-
tum etenim omnia opera sua non facit
nisi per viam reductionis ad ejusmodi
materiam, quam Deus in plasma homi-
nis assumsit. Sive enim animalium
genesin, plantarum germinationem,
metallorum concretionem contemple-
mur, limus requiritur; verum materia,
quam natura suppeditat, à limo est re-
motissima, itaque ex illa materia nihil
omnino educere valet Naturæ Archæ-
us, e) nisi materiam eam reducat in
limum. Nullum corpus animalis nu-
tritum sine hac arcana reductionis via,
nam antequam materia apta est ad nu-
trendum, in limum erit conversa. Est
itaque limus principium, ex quo, gene-
ratio-

e) Natura debet reducere ad limum materiã,
ex qua aliquid generare vult.

rationis, & principium per quod nutritionis. Limo saliva subacta cæcorestituit Christus visum. Quid aliud voluit hoc ipso admonere, nisi ut oculos nostros aperiremus ad limum materiam hominis primævam ratione primæ plasmationis, & subsecutæ Genesis naturalis, in utraque limus. *Limus* est materia non arenosa, sed lutosa, cui & aliquid humiditatis admixtum. f) Non solum limus in naturæ operibus tam principalem agit personam, verum etiam in operibus artificialibus, quæ videntur æternitatis gerere imaginem, & glorificati corporis ideam, *Limus* est principale elementum, docet id ipsum ars vitriaria, hæc ex cinere, sale & arena non potest educere vitrum, quod est ultimum complementum humanæ industriæ, nisi per modum reductionis videlicet in limum. Tamdiu etenim cinerem urunt in fornace, donec limum referat, sicque ex hoc limo educunt vitrum, quod antea educi non potuit, antequam in limum reductio plenè & perfectè fuisset peracta, sic natura primo reducit, antequam educet. *Limus* in artificialibus est reductionis effectus, &

Ars Vitriaria.

f) *Limus* quid? Limo in Philosophia adepti nihil sublimius.

& reductionis sphaera emensa, hic limus fit Educationis novi artificii aut Magisterii elementum. Quemadmodum Deus ad plasmationem Microcosmi limum adhibuit, g) sic etiam ad plasmandum infantem chemicum Spagyria requirit limum, quoniam autem talem limum non supeditat natura, nisi per modum vel viam reductionis, hinc chemia procures precipiunt, talem reductionem Antimonii Olympici in limum. Ex limo constat & in limum reduci debet. Nullum Magisterium absolvitur, nisi fiat vel precedat reductio in limum. *Alterum punctum,* quod cum nostro Magisterio quadrat in plasmatione Microcosmi, est *inspiratio spiraculi vitarum* &c. i. e. Deus JEHOVAH limum animavit, inspirando vivificavit in animam viventem. Nisi enim Deus animam in hanc informem massam vel Chaos indidisset, tunc utique illa materia nunquam hominem absolvisset. Duo absolvunt hominem, corpus, & anima. h). Duo absolvunt nostrum Magisterium anima & corpus; vel ut alii ajunt: Corpus, Spiritus & anima, verum de hac triplici

En-

Alterum
punctū.

g) Spagyria & circa limum occupatur.

h) Duo absolvunt hominem, anima & corpus.

Entitate, quæ tamen in se simplex est,
alibi discurrendi occasio se offeret.
Quod nostri Magisterii corpus dicitur
illud in se consideratum est inane cha-
os, materia informis, quam & natura
suppeditat crudam, impuram, conta-
minatam, virginali tamen decore ve-
nustam, non secus, ut materia ex qua
Dominus Deus plasmavit machinam
hominis, fuit limus virginalis, i) qui
nunquam adhuc corporis vel compo-
siti constitutionem ingressus est, sicque
forsan hinc ideam istius corporis utpo-
te hominis habuisset impressam, itaque
per modum educationis Deus hominis
plasma exinde eduxisset. Minimè, fuit
limus virginalis nullius ideæ ideatæ vel
ideantis sigillo, vel extrinsecè intrinse-
cèque sigillatus. *Paro virginali decore*
superbit nostra materia, quæ Magiste-
rium philosophicum ingreditur, aut ad
ejus confectionem recipitur. Quam-
vis autem ejusmodi imo pari virginita-
tis decore venustateque prædita sit ma-
teria philosophica, nihilominus in illo
differt, quod ars naturæ obfetrix ex ea
non possit facere suum magisterium
philosophicum, nisi eam materiam re-
ducatur

Limus
virginalis in o-
pere.

Ars ope-
ratur per
reductio-
nem.

i) Limus virginalis: O Ter quaterque beatus,
cui hic limus cognitus.

ducat in veri limi substantiam. Hoc minime opus habet Deus. Deus ex nihilo entitativo cœli & terræ systema, eduxit. Ex limo eduxit corpus humanum. Natura operatur per viam reductionis, & denique ex corpore in materiam suam reducto format composita. Præterea materia, quam adhibet, non est prima vel simplex. Sed à Deo caractere ideæ ideata, & ideæ ideantis sigillata. Eodem modo spagyria in suo opere philosophico primo per modum reductionis procedit ad verum limum, k) qui manum attræctantis limi colore tingit. i. e. Quod Philosophi scribunt, in materiam suam debere reduci elementa Lapidis. *Secundo Spagyria* æque ac natura utitur materia non simplici, sed suo modo composita. *Secundo* materia caractere ideæ ideata, & ideæ ideantis sigillata, quæ omnino potentia adest, quod ex ea fieri debet, & omne corpus in ejusmodi characterisatam cinis & materiam revertitur. Sicque cinis & pulvis. pulvis, in quem per analysin convertitur hominis corpus, sic est characterisatus, ut ex eo Deus juxta suam omnipotentiam.

k) Limus Magisterii manum inquinat artificis. O optimum & pulcherrimum inquinamentum, quæ sordes nigre auro præstantiores.

tentiam facile hominem resuscitare valeat. Hanc characterisationem Deus suo verbo, Fiat ! materiae impressit, & istius verbi virtute, Fiat ! Generatio perennat, donec rursus totum, per verbum pereat, opificium dissolvatur. Hanc informem, quam largitur, vel sinu suo profert materia, suo modo characterisatam Typhon Chymicus animat. ^{Typhon chymic⁹.} Sic duo hæc juncta sive unita sunt subiectum Magisterii philosophici. Quomodo autem materia sit characterisata probatur resuscitatione plantarum ex suis cineribus. 1) Ista characterisatio & proprie naturæ primigenia virtus, cujus beneficio omnia perennant in sua genesi, hæcque characterisatio obstat, quo minus aliquid verè moriatur, ^{Nihil verè moritur,} sed omne quod mori videtur, virtute characterisationis in vitam aliquam re-vertitur, & quid vitæ analogon omne mortuum videtur obtinere. Eodem modo & Lapidis philosophici characterisatio inest suis elementis, quæ ipsum ingrediuntur constituuntque. Quadratur itaque Magisterium philosophicum cum primigenia Microcosmi genesi, parem analogiam Lapidis con-

E fectio

- 1) Characterisationem materiae probat pal-ingencia,

Paracel-
sus de
homun-
culis
chemicis

Infans
chemic⁹

Gabriti⁹
& Beja.

fectio habet cum genesi Microcosmi,
quæ insistit vestigiis ordinarii naturæ
cursus. Huc respiciunt cum suis ho-
munculis chemicis, de quibus *Paracel-
sus* quædam in suis habet Scriptis. Et
qui hoc arcanum non intelligunt, hi
calumniis laceffunt philosophos: Qua-
si tam crassa ignorantia laborarent, ut
non scirent, quænam requirerentur ad
perfectam hominis generationem; ea-
que esse talia, quæ non possent peragii
in vitro, vasæ naturæ operi prorsus ad-
verso. Proinde hæc intelligenda sunt
de infante philosophico, qui ortum su-
um ducit ex conjunctione maris & fœ-
minæ philosophica, spermate philos. u-
tero philosoph. deniq; partu philosoph.
& quod hic infans cibandus sit lacte
virginali. Hoc sine hanc allegoriam
commenti sunt, ut ea Adeptæ philoso-
phiæ studiosos docerent verum & adæ-
quatum in Magisterio operandi mo-
dum. Nam 1.) *quemadmodum* nulla
fit hominum generatio sine utrius-
que sexus hominum, utpote Maris
& Fœminæ conjunctione, sic & neque
Magisterium philosophicum perficitur,
nisi Gabritius & Beja, vir rufus & can-
dida fœmina creant. 2.) *Nulla sit ge-
neratio*, nisi sperma in vas idoneum re-
cipia-

cipiatur, creatore adequato foveatur.
Idem de infantis philosophici genesi
tenendum, hic requiritur vas idoneum.
Unus uterus ad prolem sufficit; sic &
unum Vas ad infantem philosophi-
cum, similiterque calor moderatus.

3.) *Omnia ab utero aversenda*, quæ pos-
sunt turbare generationis opus. Omnia
quoque à vitro Hermetico amolienda,
quæ possunt remorari genesin infantis
philosophici. Ulterius hanc analogiam
prosequi non placet, fecerunt id ante
nos Excellentissimi Philosophi, quæ à
nobis hic prolata, ea sint loco Apologiæ
adversus malos Paracelsi interpretes.
Transimus ergo ad alia.

Vitrum
Herme-
ticum.

APPENDIX ad CAPUT V.

Supereſt adhuc quæſtio, quod ſi hoc
Magiſterium cum animalis genesi
quandam ſortiatur analogiam, cum
qua itaque poſſimum conveniat. Du-
plex enim generationem, videlicet
nunciam & equivocam ſtatuunt? Re-
ſpondetur cum utraque, quippe cum u-
nivoca convenit, quatenus utriusque
exuſ copulam, & ſperma ex utroque
feciduum requirat; Denique legitima
nam temporis determinationem exi-

Appen-
dix Ca-
pitis V.

Duplex
Genera-
tio unia-
voca &
equivoca.

E a

gat,

Concor-
dantia
cum æ-
quivoca.

Variatio
in opere.

Multi-
plicatio
& fer-
menta-
tio.

gat, perque gradus in ista genesi proce-
datur. Et hæc ipsa in Magisterio phi-
losophico observare præcipiunt Philo-
sophi. Cum *æquivoca* etiam concor-
dare dici potest, quia materia assumitur
paradoxa, exque ea perficiatur talis effe-
fectus, qui cum materia nullam habeat
convenientiam. In isto enim processu
Philosophico res mirum in modum
in se invicem transmutantur, quæ
in principio Magisterii fuit agens
& solvens, & volens, ea res successu tem-
poris fit patiens, fixa que cum figente
remanet. Proinde quod in initio ope-
ris officio viri fungebatur, ad femina-
officium ablegatur, & quod anrea ffi-
xum, fit volatile, & quod volatile ffi-
xum. Et ut *æquivoca* generatio nec-
cessario præsupponit putrem & corrup-
ptam materiam, non secus Magisterii
um philosophicum omnimodam putre-
factionem requirit. Quæ si ita ex-
pendantur, curioseque examinentur
nemini dubium esse potest, quin cum
utraque concordare statuatur, cum pri-
mis, si multiplicationem fermentationis
nemque consideremus, videtur magis
cum *æquivoca*, quam univoca convi-
nere genesi. Sed cum magis evidenter
Mysterium exprimere philosophicum
fitt

fit animus, cum utriusque generationis
 arcano quandam habere Analogiam,
 aut convenientiam, fatendum est. Ul-
 timo etenim in hoc puncto notetur, Cum plantarū
 genesi conve-
 nit.
 cum plantarum generatione belle con-
 cordare, verum istam convenientiam
 hoc loco non tangemus. Transimus
 ergo ad alia & quidem sublimiora The-
 ologiæ Revelatæ Mysteria, inter quæ
 primum locum tribuimus Mysterio
 SS. Triados, quomodo autem hunc
 ipsum articulum adumbret, vel & as-
 serat, capitis sequentis argumentum
 erit. Pauca quædam Cap. IX. Vid. cap.
 IX. Ca-
 tonis nos-
 tri che-
 mici.
nostri chemici de hoc argumento dixi-
 mus, latius autem hic evidentiusque
 tractare proposuimus.

CAPUT VI.

Cap. VI.

DE

ANALOGIA MAGISTERII
 PHILOSOPHICI CUM MYSTE-
 RIO SS. TRINITATIS IN
 DEITATE.

NUllum omnino Mysterium cum
 quo Analogiam Magisterii Phi-
 losophici instituturi sumus, &
 E 3 que

que controversum est, m) rationique humanæ contrarium videtur, quam hoc ipsum. Estque Lapis offensionis, in quem Judæi, Gentes; & quod mirum est, grandeque nefas, & quidam Christiano nomine dealbati impingunt blasphemique ore calumniantur, istius nefandæ execrandæque impietatis sunt *Arriani*, *Sociniani*, *Phociniani*, (ut nihil nunc de Atheis dicam)) ista hominum colluvies nihil in Theologicis amplectitur, nisi quod cum norma rationis inanique illorum philosophia consentit. Minime attendunt

Ratio in
rebus fi-
dei ca-
ptivanda

ad illud præceptum Pauli. *Quod ratio in articulis fidei captivanda sit.* Sicque solum fides in iis habeat locum. Ut autem hic solum fides dominetur, nihilominus nemo diffiteri potest, quod quemadmodum in naturalibus rebus quædam datur articulorum fidei characterisatio, ex qua possunt desumi probationes ad quosdam articulos fidei probandos; nec minus ubique immensa divinæ bonitatis misericordiæque vestigia omnipotentis signaturas legimus & cernimus: sic & natura multisque ejus rebus Sacro. Sanctæ Triadæ

Natura
quædam
huc per-
tinentia
includit.

aliqua

m) Antitrinitarii pessimi hæretici, homines nefandi,

aliqua characterisatio insculpta est; In explicanda eruendaque quidam excellentissimi viri strenue desudarunt, cum primis Theologiæ naturalis scriptores. Quomodo & aliqui ex monumentis Platonis hunc articulum asseruerint, ex quorundam scriptis palam est. n)

An autem ejusmodi ex philosophis Gentilibus petita probationes ad articulos fidei probandos, ad quos fides duntaxat exigitur, rationemq; captivare, jubemur, bona cum conscientia, salvaque orthodoxia & sine crimine lesæ Majestatis Divinae asserantur, est questio, quæ meretur enodationem? Verum nos eam hoc loco non expendemus, fiet forsitan alias. Eodem jure quaritur; An ex naturalium verum æconomia probationem ad fidei articulos mutuari liceat? o) Resp. Hunc nodum paucis solvemus. I. Istæ probationes debent esse non fictæ, sed rêvera ita se habentes. II. Non debent esse coactæ, aut violentæ, aut violenta laborare interpretatione; Sed sponte; exquæ ipso quantum dictamine & consequentia interpretationis & applicatio fluent, nullum violentæ

Requisi-
a illarū
atio-
nem.

E 4

ræ

n) An ex Gentilium monumentis recte testimonia ad articulos fidei probanda asserantur.

o) An ex naturalium æconomia recte petantur.

ta interpretationis sit indicium. III.

Non debent preponi testimoniis Scripturae; majoris enim æstimandum est Spiritus Sancti, quam naturæ dictamen.

Quidam
ex Natu-
ra con-
vinci vo-
lunt.

Quæ requisita potiora si observemus, jure suo hæ probationes innituntur. Ac-

cedit & hic, quod interdum nobis res sit cum phanaticis, Atheis, aliisque hominum genere impio, hi convinci volunt ex natura. Et quid multis, Cardo

hujus solutionis versatur potissimum in hoc. Quod ipse Christus ejusque Apostolorum consistorium nos ablegent ad naturæ scrutinium, ut quoque ex ea hauriamus & discamus, quæ faciunt ad

Artifici-
um inge-
nium ar-
tificis
declarat.

afferenda dogmata Theologica. Et quid mirum, testatur tamen artificiale de ingenio artificis, an itaque naturam non testaretur de suo Creatore. Intellexerunt hoc Magi Ægyptiaci exclamantes: Hic est digitus Dei. Omnis creatura testatur de Dei omnipotentia & immensa bonitate. Sicq; hæc quaestio soluta, hujusque quaestionis solutio etiam facem accendit ad responsum, quod debetur ad primum quaestum de probationibus ex Gentilibus Philosophis petitis. Accedimus jam ad Magisterium nostrum philosophicum. De eo autem duo quaeruntur?

Duo
quaerita.

1.) An

1.) An recto cum hoc ipso comparemus My-
 sterium Triados, præcipue cum adhuc lis sit,
 an tale quid existat in rerum natura? 2.)

An ex hoc ipso probationem istius articuli
 recte desumamus, cujus Elaboratio non evi-
 denter traditur à Philosophis, & hi inter
 se ipsos de multis rebus sunt discordes?

Resp. Primum quæsitum duo videtur ^{Respon-}
 complecti membra, alterum est, an ^{sio ad}
 cum hoc Magisterio recte comparetur ^{primum;}

Mysterium SS. Trinitatis? Videtur af-
 firmativa vera, quia nullum omnino
 occurrit ens inter naturalia & artificia-
 lia, quod tam appropinquantem har-
 moniam habet conformemque conve-

nientiam, quam hoc ipsum cum vene-
 rando Mysterio. Interim & hic habere ^{Quousq;}
 locum istum canonum, omne simile ^{illa com-}
 claudicat, verum est, plura insunt, & ^{paratio}
 quidem sexcenta, cum quibus hoc Ma- ^{accipien-}
 gisterium nullam omnino habet pari- ^{da,}

tatem, vel convenientiam. Sciendum
 etenim; omnia naturalia, artificialia,
 spiritualia in comparatione cum My-
 sterio SS Trinitatis æque convenire ac
 ut punctum temporis minimum cum
 immensa æternitate, vel atomus cum
 cœli & terræ systemate. Inque hac
 comparatione videmus æmulari pue-
 rulum eum, qui voluit exiguo vasculo

Quibus-
dam ab-
soluta vi-
deatur.

Rationes
sunt nul-
lius mo-
menti.

immensi oceani aquas in parvam trans-
fundere fossulam aut foveam. Ita pia
quædam meditatio est hic noster com-
parationis labor. Finisque istius est,
Sociniani hoc pacto quodammodo sui
crassi erroris convincantur, an forsan
hac occasione ab illorum oculis spiritu-
alis illa cataracta posset tolli, quæ cœ-
cutiunt, illisque fidei lumen in illorum
cordibus oriretur, & discuteret istas ra-
tionis tenebras. *Aliis autem hæc compa-
ratio videtur absoluta*, quoniam dubium
est, an tale Magisterium in rerum na-
tura existat? Resp. Magisterium hoc in
rerum natura existere, istiusque profes-
sores permultos fuisse, constanter asse-
rimus! Hujusque nostræ assertionis te-
stimonia fundantur in innumeris hi-
storiis de hoc lapide conscriptis, quæ
historiæ possunt legi apud eos, qui ex
professo hoc argumentum tractarunt.
p) Rationes etiam negantium jam du-
dum solutæ sunt, tamque nervose refu-
tatæ, ut nemo sanæ mentis eas rursus
sit propositurus eo animo, negativam
defendere velit, sed interdum exercitii
ergo possunt ventilari. Rationes etiam
istæ

p) Vide sis nostrum opus de auro §. XXV.
p. 189. usque ad p. 231. & in appendice
apologetic. p. 8. confer nost. Fascic. qua-
tuor Epistolarum,

ista, quibus *py-go polinices* hoc Magisterium oppugnat, sunt perquam exigui momenti & ponderis, si vero illarum numerum species, videntur esse, quantivis pretii, communiter ultra 50. numerantur; si autem qualitatem, robur, virtutemque examinas, qualitatis enim harum, non quantitatis vel numeri ratio habenda, videntur esse scopæ dissolutæ, & meræ fallaciæ inanesque logi, quibus ipsa natura pro nobis respondet, imò ipsa natura quotidie tales edit operationes, quæ videntur ultro asserere hujus Magisterii physici possibilitatem, virtutes, & omnia alia, quæ de suo lapide, materia, & modo operandi methodoque eum componendi scribunt Philosophi. Et revera nihil occurrit in toto hoc Magisterio, quod non sit merum naturæ opus, proinde serio præcipiunt. Naturam imitemur, & quod hæc ipsa sola sit Magistra & artifex hujus Magisterii, chymiater, aut si mavis, Alchemista duntaxat contemplator est, & admirator, eritque Dei devotus Cultor. Quibus tot historiæ testimoniaque non sufficiunt, cum iis amplius non disputandum, sed da-
 mnandi sunt ad *Elleborum*. Quis non diceret hominem insanum, qui canonis
 istius historiæ.

Quid
hoc opus,
nisi Na-
turæ?

Testi-
moniiis
præfe-
rendæ
historiæ.

istius Philosophici veritatem negaret.

Impossibile est, rem esse, & simul non esse.

Hic ab omnibus absurdus, & non inju-

ria, æstimaretur; æque absurdus est,

imo absurdissimus, qui hoc negat Ma-

gisterium Philosophicum. q) Sicque

hæc prima difficultas, quam primum

quæsitum proferebat, penitus sublata

& discussa est. Accedimus ad alterum

quæsitum; hæcque tria complectitur

puncta membra: primum est, an recte

ex hoc asseramus hunc articulum, est

quippe opus Physicum, hic autem arti-

culus est Metaphysicus, & omnem hu-

manum captum transcendens, Resp.

ad hoc ipsum supra in hoc capite re-

spondimus, cui responso jungi potest id

ipsum. Ad secundum, non obstat,

quod ejus compositio non tam eviden-

ter tractatur, tamque claris describatur

verbis, ut quilibet intelligere & compo-

nere possit. Artis filiis, quibus Deus

oculos mentis aperit, hoc arcanum ar-

canissimum satis evidenter, satis perspi-

cuè & apertè traditur. Imò satis aper-

tè loquuntur, quando Philosophi Ade-

ptæ

Adepti
aperte
loquun-
tur suis
filiis, nō
alienis.

q) Qui hoc negat Magisterium, absurdus est,

sit qui velit, hicque injurius in Deum, in

Naturam, in artem. Nec Mundus di-

gnus, Experimentis confutemus. Quæ-

rant sibi similes labra lactucas.

ptz Phisophiæ studiosos ad naturam
 hujus rei fidissimam Magistram able-
 gant. Quod ad tertium punctum at-
 tinet, illud etiam contra chrysopœam
 urget *Arbanasius Kircherus*: verum enim
 vero quis non videt, *Kircherum* sophi-
 stas cum Adeptis, imò Pseudo-Chemi-
 cos cum Spagyriæ veris mystis confun-
 dere. Hi inter se discordes, isti è con-
 tra concordēs, & ubique ex illorum scri-
 ptis bella harmonia elucescit, & admi-
 randa unanimiter, imò ne id occurrit,
 ex quo possent argui discordiæ mutua-
 ve contradictionis. Multa quidem
 immiscet suis scriptis, quæ nihil ad
 Rhombum faciunt. Verum oportet
 ita, ne Margaritæ porcis projiciantur,
 aut ne hujus Mundi Magnates ad hoc
 arcanum arcanissimum perrumpant,
 quibus cum primis aditus ad hoc au-
 reum vellus præclusus est; & si exci-
 pias *Rudolphum Imperatorem*, vix ullus
 est princeps, in cujus palatio hic flos
 floruit albus, qui *duos istos fumos in*
unum conjunxit. Cujus rei potissima
 causa hæc est. Quod plurimi huma-
 num imò Christianorum sitiant san-
 guinem, ejusque temerariæ profusionis
 sint rei, & hoc obtento arcano minus
 parcerent. Nota est historia de *Edwar-*

Respon-
sio ad
Kirche-
rum.

Adepti
in suis
scriptis
sunt cõ-
cordes.

Quare
Magna-
tibus non
pateat.

Quare
adepti
occule-
rent,

do Rege Angliæ & Raymundo Lullio:
Nimirum sanguinis humani, utut iusta,
gesserit bella David, ipsum indignum,
fecit ædificatione ædis sacræ. Sunt &
aliæ causæ, quo minus Reges & Princi-
pes ad hoc arcanum perveniant, sed
præteribimus. Quo minus autem Ade-
pti se iis manifestent, obstat tacitu-
ritatis iuramentum quo sese Deo & natu-
ræ obstrinxerunt. Etiam terrent vesti-
gia, quæ omnia intro, non retro spectant,
& quam serviliter, crudeliter, barbaram
fuerint tractati, commemorant histori-
ci. His horumque laboratoribus vi-
dentur esse discordes, & sibi invicem
contrariari. Superatis jam his difficul-
tatibus punctum facile attingemus,
remque ipsam aggrediemur. Brevis in-
terim sermone expediemus. Quoniam
nostri intellectus acies ad hoc Mysteri-
um cœcutit, ut cæcus ad solem *). Imò
magis devotam pietatem reverenti-
amque, quam aliquam scrutationis in-
dustriam requirere videtur. Conabi-
mur tamen aliquid, salva pietate fari
hunc articulum afferens & illustrans.
Aggredior autem jam hanc comparati-
onem quidem paradoxam, sed non

cacoe

*) Hoc mysterium magis pie & devote ado-
randum, simpliciter credendum quam re-
mere scrutandum.

cacodoxam : Paradoxam merito dico,
 quoniam in ea punctum comparatur,
 cum linea immensæ magnitudinis, &
 infinitæ extensionis. Dico punctum
 cum linea, linea enim à puncto de-
 pendet, quemadmodum autem linea à
 puncto ortum sumit, sic inter punctum
 & lineam aliqua intercedit analogia ;
 Non obstat, quod linea hæc sit immen-
 sa infinitaque, primum tamen ejus
 principium est punctum. Omne au-
 tem punctum, quod est sui juris, est ro-
 tundum, rotundum æternitatis symbo-
 lum. Proinde salva pietate orthodo-
 xiave comparatio aliqua inter lapidem
 philosophicum, & adorandum Triados
 mysterium institui potest. Sicut ete-
 nim Deus naturam sic cohonestavit, ei
 suæ omnipotentia immensæque boni-
 tatis aliquam characterisationem in-
 sculperet inscriberetve, aut ita figillavit,
 ut quasi aliquo sigillo Divinae Majesta-
 tis superbiat, cum autem Deus sit unus
 in essentia, Trinus in personis, & hujus
 Trinitatis signaturas innumeras exhi-
 bet Natura. Quia autem in Magisterio
 Philosophico illa Symbolizatio cum
 Triados mysterio præcipue apparet ;
 Hoc Magisterium cum illo Mysterio
 comparare placuit. In Trinitate est
 una Essentia divina individua, infinita,
 inde-

Punctum
 lineæ
 fons.

Æterni-
 tatis
 symbo-
 lum.

Signatu-
 ra in na-
 tura est
 multi-
 plex.

Una ef-
fentia,
tres per-
sonæ.

independens, omnipotens, omnipræ-
sens, & tamen tres personæ, videlicet
Deus Pater, Deus Filius, & Deus Spiritus
Sanctus. Hæ tamen sunt tres personæ
modo quodam ineffabili distinctæ, &
tamen etiam una sunt hypostasis Ef-
fentive Divina, ipsa etiam idiomatica,
quæ Deo attribuuntur, ea ipsa tribus
personis sic communia sunt, ut de qua-
libet possint prædicari, ut juxta ea quæ-
libet persona sit Deus, Divinamque ha-
beat essentiam infinitam, ut ut cuilibet
personæ communem, tamen revera
individuum.

Cultus
tribus
personis
est, &
erit æ-
qualis.

Quare quod de Deo Patre etiam
abstractivè prædicatur, hoc etiam de
Deo Filio, de Deo Spiritu Sancto abstra-
ctivè sic prædicari potest, Divinitatem
individuum inter tres has personas, im-
hisve tribus personis adoremus. Sic
ille cultus, qui fit alicui ex tribus perso-
nis, fiat eodem jure tribus personis.
Homo adorat Deum Patrem, eodem
momento simulque Deum Filium in
Patre genitum (Hodie te genui, ait
Psalmes) Spiritumque Sanctum ab utroque
procedentem, aut tamen verum Deum
adorat. Quemadmodum Angeli can-
nunt: *Soli Deo gloria*, s) i.e. *Soli indi-*

viduum

s) *Soli Deo Gloria*, i.e. Tribus in una divina
essentia personis.

rentia Essentialis, ut quæ necessario in-
 fert diversa prædicata, idiomatica, pro-
 prietatesve; diversum formale, & quodli-
 maximum, tollit omnem individuita-
 tem, sub qua semper concipienda sunt
 idiomatica, prædicata Divina. Imo ne-
 quidem nominaliter idiomatica ipsissi-
 mæ Deitatis sunt enuncianda sub alio
 conceptu, vel formali, quam individui-
 tatis, nisi solum illa, quæ videntur, gi-
 gni, procedere, nasci, pati, mori, resur-
 gere, ascendere in cælum, esse conse-
 quentia. In hac Trinitate Deus Filius
 infert aliquam differentiam realem, ..
 non respectu essentia Deitatisve, quæ
 sola, una & individua in tribus perso-
 nis, verum respectu assumptæ naturæ hu-
 manæ, sed hoc arcanum in subsequen-
 tibus capitibus tractabitur. Quod mo-
 dalis differentia sit, quidam videntur as-
 serere, in hoc autem inquirere, non est
 huius loci. Quomodo vero nunc no-
 strum Magisterium philosophicum
 cum dicto Mysterio concordet, expo-
 nere accingimur. Deus adsit cœptis.
 Materia Magisterii philosophici est Una
 & Trina, una dico, quoniam est sim-
 plex, omnisque compositionis in to-
 tum expers, sicque realiter, neque in
 duo vel plura disparti potest, proinde

Quomo-
 do idio-
 matica illa
 pronun-
 cianda.

Quam
 differen-
 tiam in-
 ferat Fi-
 lius Dei.

Institui-
 tur ipsa
 compa-
 ratio.

in hac sua essentia individua, & quidem individuitate munerica essentiali-
 ve, cum nullo enim corpore sublationario
 sub formali eo, quo dicitur materia ma-
 gisterii philosophici adæquata, habet
 affinitatem ceu analogiam, aut etiam
 in ullo tertio, nisi figuratè comparari
 potest, quatenus etenim audit materia
 Magisterii Physici, ejusmodi individui-
 tate prædita, qualis de nullo ente sub
 sole prædicari potest. Individuitas sim-
 plicitatem essentialem infert, & talem
 equidem simplicitatem, quæ magis ad
 spiritum, quàm corporum pertinet na-
 turam. Nihilominus in hac sua sim-
 plicitate Trina vel Triuna est: dico Tri-
 una, spiritus, anima & corpus, tria hic
 sunt nomina, sed non tria entia essen-
 tialiter distincta, omnia enim illa tria
 inter se unam habent essentiam indivi-
 duam, & attributa, quæ sunt spiritus,
 eodem modo etiam sunt animæ, sunt-
 quæ corporis. Quamvis autem nunc
 hic sit talis essentia individuitas in spi-
 ritu, anima, corporeve, u) nihilomi-
 nus Magisterium Philosophicum exi-
 git, ut sua materia sub formalitate spiri-
 tus, sub formalitate animæ corporisve

Materia
 Magiste-
 rii philo-
 sophici.

Indivi-
 duitas
 Essen-
 tialis sim-
 plicita-
 tem in-
 fert.

F 2

sese

u) Sub quo illa materia philosophica sese re-
 præsentet.

Spiritus
sub for-
ma vola-
tilis in-
telligi-
tur.

Magiste-
rii deli-
neatio.

se se repræsentet, omniumque trium officium plenè impleat. Si etenim se solum haberet, ut spiritus, tum à manu artificis non posset tractari, multo minus posset esse materia Magisterii. Necque solum anima est, nec sic apta fore ad materiam philosophicam. Neque tantum corpus, nec sic verificaretur, quod jubent Philosophi. Fac fixum volatile, & volatile fixum. Hoc autem non potest fieri, nisi materia nostra sit sub formali suæ individuitatis (1.) Spiritus, & hoc est, quod dicimus volatile, nihil enim Chemicis volatile, quam sub formali spiritus. (2.) Sit anima anima est Philosophis *ens incompletum* animæ vice fungetur. Anima quippe è suo corpore evocata, in cadaver refundenda est, & refusio sapius repetenda. Meteorologicè dicunt Philosophi: converte nubem in pluviam, & irriga terram mortuam. Verum magister appropere; redde cadaveri animam suam, ut reviviscat. (3.) Sit corpus, hoc est, quod dicimus fixum, omne corpus quid fixi in se trahet. Corpus hoc philosophicum penitus moritur putrescit, atrum terræ colorem induit non secus ac si atra esset terra. Ut tamen corpus, tamen revera & spiritus

am

animave est. In hoc corpus jam vere mortuum infunditur anima ea, quæ prius ex eo egressa est, sicut ut vera mors, juxta Definitionem Aristotelis contigerit, anima cadaveri reddita, corpus reviviscit, & Magisterium absolvitur;

Magisterium absolutum est corpus, quoniam omnes sensus afficit, & sub formalitate corpus in quolibet vase reservatur, vel est pulvis liquorve, etiam est spiritus animaque. Spiritus habet proprietates pneumaticas, in corpus humanum datum instar ignis penetrat & morbonam abigit. Simili pneumatica irradiatione in metallis curat lepram, illorumque Elephantiasin;

Etiam anima est in hoc, quoniam solis i.e. auri animam inserit in metalla ignobiliora. Hæcque auri animæ in ignobiliora metalla insertio videtur redolere arcanum metempsychosis Pythagoreæ.

Spiritus animave etiam saluari potest, si attendas ad ejus fermentationem & multiplicationem, quæ in totum esset impossibilis, si saltem esset corpus. Sic quæ sub formali individuitatis & materia Magisterii philosophici est una, & Triuna. Ipseque Lapis est unus & Trius. Nonne itaque pulchre & eleganter

Magisterium absolutum quid?

Quomodo metalla transmutentur.

Nō duntaxat corpus, sed & spiritus.

ter hic ideata est SS. Trinitas! istiusque habemus hic quandam characterisationem Mysticam.

Cap. VII.

CAPUT VII.

DE

*ANALOGIA VEL COMPARATIONE
MAGISTERII PHILOSOPHICI CUM MYSTERIO INCARNATIONIS DEI, PAR-
TUQUE VIRGINIS.*

Incarnacionis
adorandum
mysterium.

Virginis
illibatae.

QVandoquidem omnium Christianorum professio & confessio est, Deum Patrem filium suum ab aeterno genitum, ut redimeret humanum genus, unde & mundi Redemptor audit, misisse ut in utero virginis incarnaretur, carne humana iste DEUS Spiritus vestitus; non quolibet humana carne virginis illibatae duntaxat carnem indueret. Et hoc mysterium de-
mirari & pie venerari, non curiose scrutari aut juxta humanae rationis lance expendere, pios Christianos decet. Inveniuntur equidem homines, qui hic nimium curiosi sunt in scrutando tanto mysterio, quod & Angeli veneran-

tur:

eur & demirantur, imo & angelorum, hominumq; captum longissime transcendit. Itaq; hic simplicissime S. Scripturæ credendum est, quicquid de hoc Myfterio ecclesiæ revelat x). Salva, tamen pietate aliquam comparationem hujus Myfterii cum Magisterio philosophico instituere annitimur. Non equidem ignoramus, tantam puritatem, quoad Myfterii istius sublimitatem, inter hoc Myfterium & Magisterium philosophicum intercedere, quanta intercedit inter naturam naturantem & naturam naturatam, i. e. inter infinitum & finitum: inter independens & dependens. In tantum autem, in quantum scimus. Veri Dei filium è cælo à Patre esse missum, ut in utero purissimæ virginis carnem humanam assumeret, & ab ea completo tempore in lucem ut homo ederetur, & quod simul sit verus Deus infinitæ cum DEO Patre Essentiæ, omnipotentis-que y). *Verbum caro factum est.* Cum hoc Magisterio more humano compa-

F 4

rare

x) Simpliciter credendum, non temere scrutandum. Theologia est immensa abyssus, cujus fundum humana bolide explorare impossibile, qui enim nimium, scrutantur, sese præcipitant in ignorantie æternæ barathrum.

y) Filius ejusdemque cum Patre Essentiæ & potentie ab æterno fuit.

rare possumus. Manet nihilominus verum, quod finitum non sit capax infiniti, scilicet physice, non mystice. Interim si expendamus hoc arcanum arcanissimum Sophorum, claret & hic quædam phænomena occurrere, quæ arguunt, & probant, & in hoc artificiali finitum fieri capax indefiniti. Abhorret etenim natura ab infinito, non autem ab indefinito ^z). Ipsa etiam natura, omniaq; ejus opera, si ad nostri intellectus capacitatem normamve expendantur, sunt indefinita. Quemadmodum vero in Mysterio incarnationis finitum infiniti capax factum. i. e. *Verbum Caro factum est*. Sic & modo suo in Magisterio physico. Definitum fit capax indefiniti ^a). Et hoc primo respectu materiæ Lapidis: secundo etiam respectu potentiæ tingendi. Dico (1.) respectu Materiæ: Materia autem illa, agens & patiens, mutant tamen agens & patiens suas vices: quod primo fuit agens, postea fit patiens; & quod primo patiens, postea fit agens, & ita etiam agens ut colophonem operi imponat.

Si

- ^z) Natura ab infinito non indefinito abhorret. Ipsa natura respectu nostri intellectus est indefinita, eodem modo totus mundus indefinitus.
- ^a) Quomodo in opere definitum indefiniti capax fiat.

Si non ita suas vices mutarent, nunquam opus philosophicum absolveretur, *b)* multo minus tanta polleret potentia, quantum postea exserit. Hoc agens & patiens inter se differunt ut definitum & indefinitum. Si enim ambo essent definita, non possent esse materia Lapidis, huiusque constitutionem ingredi. Ad substantiæ corporeæ compositionem Duo principia, utpote materia & forma requiruntur. Materia & sua natura sic indefinita est ad omnes formas, ut Cera ad omnium sigillorum impressionem. Forma è contra definita. Duo indefinitum & definitum lapidem philosophorum absol-
vunt. Indefinitum est, quod Philosophi suum Chaos dicunt, vel aquam suam paradisi, (hoc nomine insignitur ab *Isaaco Hollando*) hæc aqua paradisi est ens incompletum respectu compositi, cujus constitutionem ingreditur & plene consumat. Forma verò est illud sulfur philosophicum. Indefinitum proprio suo nomine appellant Argen-
tum vivum, sed ad distinguendum à vulgo, addunt & merito philosophicum, quod à vulgari per suam diagno-

Duo Lapidem, absol-
vunt.

Indefinitum in opere, quid?

F 5

fin

b) Mutatio vicium absolvit opus. Siquidem in eo vices crebro mutantur.

fin distinctum definitum sulfur, verum
etiam Sophorum. Si etenim quis Ar-
gentum vivum commune & sulfur
commune conjungeret, ac per centum
annos in igne coqueret, nihil omnino
efficeret. Intelligunt ergo Philosophi

Ratione
Tinctu-
ræ inde-
finitum,

hic suam materiam. (2.) *Ratione Tin-
cturae*, i. e. virtutis, quam exserit Lapis
consummatus, hic enim in infinitum
posse tingere dicunt Philosophi, verum
nos pro infinito ponimus indefinitum;
Et sic quemadmodum in incarnatione
Filii Dei finitū, factū est capax infiniti.
Sicq; & suo modo in Magisterio Philos.
definitum factum est capax indefiniti.

Vid. no-
strum o-
pus de
auro. 9.
XXVII.
p. 242.

Alterum punctum cum quo Magisterium
philosophicum comparamus, est im-
hoc incarnationis mysterio *Partus Vir-*
gineus. Ex Virgine voluit Deus nasci

Partus
Virgine

homo, homini in totum (excepto pec-
cato) similis. Hunc partum virgine-
um ratiocinatus est *propheta Iesaias*, sci-
licet ex *Almah* debuit nasci, ponitur hic
in medio Vocis Mem hoc modo
scriptum, finale. Quod utique non
caret maximo Mysterio. Quo Spiritus

Mysteriū
Incarna-
tionis,

Sanctus intendit digitum *primo Genesi-
tice* in istius Mysterii Magnitudinem.
Quod hyperphysice finitum factum
est capax infiniti. i. e. *Verbum Caro fa-
ctum est*. Spiritualiter respexit ad par-
tum

um Virginis. Quod in Virgine debuit fieri, finitum uniretur infinito. Estque hic arcanum maximum *Kabala*. □ in □ Quid Kabala naturali est radix, in qua tota, ^{in Kabala} Kabala physica fundatur. □ etiam in Kabala Spagyrica primam denotat originem materialem, ex qua Kabala Chemica manat. Mem hoc modo pictum □ in voce Almah medium sortitur locum, cum ceteroquin ita □ pictum sit finale, c) neq; in toto Biblicorum Codice reperis vocem, in qua □ hoc modo sit medix stationis, sed semper claudit vocem. Agnoscunt & hic Rab-
bini Mysterium, utut sinistre interpre-
tentur. Sed cum simus admirantes &
hoc mysterium devote venerantes, non
nimis curiosè scrutantes, transmitti-
mus hoc ipsum Theosophis expenden-
dum, sufficit, hoc arcanum Kabalisti-
cum irruisse. *Aggredimur itaque nostram
Kabbalam Spagyricam, d)* quo usq; hæc
par-

c) Quidam hic Mem finale & clausum in medio verbo fuisse volunt, verum definiant hoc Philologi, qui circa linguas orientales occupantur, nos nihil hic asserimus.

d) Kabbala Spagyrica, o utinam ad eam è Democriti piteo extrahendam omnem operam summumque conatum impenderemus: ad quod studium Dei auxilio opus, verum hæc Sanctuarium non patet, nisi verè pio.

partum virgineum adumbret. Noster infans philosophicus ex matre nascitur virgine, quæ nunquam adhuc concubuit, vel venereo inquinamento coinquinata infectave, quæ & in suo genere Almah, cujus signum vel characterificatio est \square & sine \square ista virgo non potest pingi, denotant & eam philosophi per signum ∇ hyeroglyphicum veterum, quo & spectat $\&$, de quo vide Monadem Hyeroglyphicam *Johannis Dee*. Vulgare Chemici etiam hoc signo denotant *Mercurium Vulgi*. Si etenim materia nostra non esset adhuc virginali decore prædita, tunc utique tam nobilem partum non ederet, nec utique posset. Neque solum hæc materia ante partum Virgo est, quæ & omnem copulam respuit carnalem. Sed castitati se tota mancipavit, & si contingat, quod interdum converteretur cum procis, nullus tamen procorum se illi intimè sociat, aut sociare ausus est. Præprimis cum duobus procis familiaris est, ambo tamen ei tantam reverentiam exhibent, ut pudicitiam ne verbo vel & gestu minimo tentare audent. Quando sese cum ea conjungere notantur, illa actutum se invisibilem facit, alisque

Mercurius Vulgi
fodet
adertis.

Proci se
non possunt
sociare cū
nostra
Virgine.

fuis

suis avolat. Has Sophistæ ei adimere ^{Sophistæ} laborant, & interdum eas sibi adem- ^{vane la-} ptas esse simulat. Tuncque accurrunt ^{borant.} Sophistæ, & cum ea volunt jungere. Quæ non sunt ejusdem Regiæ profanæ, ut qua hæc virgo ortum ducit. Regi à primis suis incunabulis desponsata fuit, sed matrimonium non consumatur; antequam gravida sit facta, fit autem gravida illibato Virginitatis flore, hæc animadvertens Rex, se tum demum ei jungit, & cum ea habitat. Hoc autem ^{Partus} cum primis admiratione dignum, quod ^{parenti-} pariat filium se ipsa nobiliorem. Et qui ^{bis no-} rursus in ventrem ejus ingreditur, ac ex ^{bilior.} fœmina *Marem facit.* Filius philosophicus non perfectus æstimatur, nisi rursus possit subire matris suæ uterum, ita autem eum subit locum, mater nihilominus maneat purissima Nympha, limpidissima Lympha. Sic etiam post partum adhuc integritatem suæ virginitatis servat. Nullibi in tota rerum, sublunarium universitate ullum occurrit subiectum, in quo ejusmodi Chara- ^{Virginalis flos} cterismus post partum servatæ virginitatis occurrit, quam in hoc Magisterio philosophico. Pandit se hic adhuc aliud arcanum, nimirum Materia, quæ ad Magisterium philosophicum sumitur

Ortus
materiæ
philoso-
phicæ,

Non re-
solvitur.

Calor &
frigus
duo spi-
ritus.

Vitrifi-
catio
Mundi
futura.

tur & sumi debet, caret patre & matre. Ejus Genealogiæ nulla certa ratio potest iniri. Si aliqua mater ei tribuenda, orta est ex Centro quatuor elementorum, cujuslibet enim elementi characterismo figillata est. Ita autem hunc characterismum habet inditum, ut nemo hanc sigillationem animadvertat, nisi Alchymix sacris initiatus, aut cui janua ad hoc arcanum arcanissimum sit resecrata. Quamvis autem ex centro Elementorum dicatur orta, in sui tamen analysi, non in ullum resolvitur elementum, nisi duntaxat *analogicè*. Necessesse autem fovet in unum aliquod, si non in omnia quatuor, resolveretur. Nam ex quo quid constat, in id resolvitur. Imo quod & maximum est. Universa natura veram ejus analysin instituere non potest. Illi enim duo spiritus, quibus rerum analysin absolvit, ut puta, frigus & calor, nihil possunt conferre ad ejus resolutionem. Quamdiu itaque ejus analysi non patet, tamdiu & neque Matrem, ex cujus utero progrediatur, illi assignare quimus. Sicque coartanea est Elementorum genesi, illisque coartiva vivet, donec tota vitrificetur Mundi machina in Mare Crystallineum, quod constituet novæ Jerusalem

lem pavementum, cui hæc civitas DEI
inædificata, illa *Cælestis Philadelphica*.
Inquies forsan, quod Naturæ impossi-
bile, hoc forsan arti possibile, ut quæ in
multis naturam superat. Resp. in arte
Magisterii philosophici tam varias mu-
tationes subit, ut fere instar *Prothei* o-
mnes formas induat, & in innumeras
figuras se transformet. Nihilominus
in ista diversa figurarum transmutatio-
ne vel & quadam Theologiæ mysteria
adumbrat, vel etiam naturæ opera arca-
na arcanissima vivis coloribus delineat,
eorumque operum genesis seu ætiolo-
giam ob oculos tam evidenter ponit,
ut solum ex ejus contemplatione perfe-
ctam physicam addiscere possis. Nul-
lum tamen vestigium occurrit resolu-
tionis in Materia, unde dignosci possit,
cujusnam propriæ sit elementaris pro-
sapiæ. Dices autem, Philosophi præ-
cipiunt, si ignem in Magisterio philo-
sophico regamus. Nulla contingat,
vitrificatio, vitrificatio autem præsup-
ponit cinerem & salem, ergo necesse
est, quoniam vitrificationis periculum
effugere non potest, etiam sit salinæ &
terreæ prosapiæ; sicque ejus materia dete-
cta est. Resp. Vitricatio illa, e) quæ

Quoma-
do hic
Theolo-
gica My-
steria ad-
umbrantur.

e) Vitricatio in opere philosophico differt
ab alia vitrificatione.

contingit in Magisterio philosophico multum differt a Vitrefactione communi. Diagnofin utriusque non hinc apponam, ne forfan ex ea porcis concedatur aditus ad Margaritarum pifcationem. Et illa vitrefactio folummodo metuenda eft in principio operis. Quando enim columba in arcam intulitramum olivæ, aquæ maximam partem exficcatæ funt, & videntur transmutatæ in lucis primigeniæ Symbolum. Et hujus Characterifmum fert noster Rex ftola candida amictus: Quia ftola & primo glorificari voluit Chriftus in monte Thabor, antequam conſummaretur ejus Divinæ Majeſtatis gloria. Ecce rurfum typum alicujus Myſterii Theologici.) Tunc tranſiit periculum vitrefactionis f), (2.) *Vitrefactio illa eſt reducibilis*, quod de vullgari Vitrefactione nobis promittere non poſſumus. Dicitur eſſe ſine patre, quis pater poſſet dici. Sol & homo generant hominem. Solem generare ac inſtar patris materiam Magiſterii philoſophici, nemo facile aſſeret. Verum ex ea corpus aliquod generetur, quidem concurret Sol. Materiæ autem Magiſterii

Stola Regis candida.

f) Nullus ignis tunc tam fortis eſt, qui ſtolam Magiſterii candidam, vel & ejus chlamydem purpuream vitreficare poteſt.

sterii philosophici genesis non dependet à Sole, tanquam à patre, neque tanquam à matre. Sed est solius Dei creatura, quam immediate in natura producit. Sicque materia Magisterii Spagyrici eo modo, quo indefinitum cum infinito, cum persona Filii Dei comparari potest. Ipsum autem Magisterium philosophicum (more loquendi humano,) adumbrat partum virgineum.

Magisterium est soli Dei creatura.

CAPUT VIII.

Cap. IIX.

DE

**MAGISTERII PHILOSOPHICI
COMPARATIONE CUM CHRISTI
RESURRECTIONE ET
ASCENSU IN COE-
LUM.**

Christum Filium Altissimi verè fuisse mortuum, & verè ex mortuis resurrexisse, constans est confessio Christianorum. Et ei, qui huic articulo credit, vitam æternam promittit Spiritus Sanctus in Scriptura Sacra. Nostri Theologi mortem Christi annumerant statui inanitionis, se enim ipsum,

Christus
verè
mortuus.

G

utuc

Mors
Christi
ab alio-
rū morte
differt.

Formale
mortis.

Humana
natura
divinæ
unita.

utut Deus vivus, omnipotens, omni-
sciens, omnipræsens, humiliavit ad a-
maram passionem, & crucifixionem in
ligno crucis, qua crucifixionis violentia
etiam vere mori, qua homo fuit (fuit,
enim verus Deus & homo) (Spiritus &
corpus) (infiniti capax factum est fini-
tum) coactus. Mortuus, sepultus. Ve-
rum tamen in hoc differt ejus mors ab
aliorum hominum morte, scilicet, quod
corruptionem non viderit. Quando
autem dicitur vere mortuus, etiam non
dubium est, quia animæ à corpore facta
fuerit separatio, & ita ut inter hominem
vere mortuum & CHRISTUM nulla
fuerit differentia, quoad formale &
materiale mortis. Formæ mortis
juxta *Aristotelem* consistit in sepa-
ratione animæ à corpore. Materia-
le, vel subjectum mortis est omne cor-
pus hominis, animalis, vegetabilis.
Verè mortuum fuisse tradit Scriptura.
Et verum fuisse hominem ex Maria vir-
gine natum, adeoque mortalem, idem
testatur cum Scriptura nostræ Religionis
Orthodoxia. Sed cum humanæ natu-
ræ unita fuerit Divina, vel Deus homi-
ni unitus & modo quodam insepara-
bili. Quæritur an in hoc ipso mortis
triduo adhuc verè affuerit Divina natu-
ra?

ra? videlicet an ille Christus in sepulchro vere mortuus jacens possit dici verus Deus? aut ita in abstracto & concreto de eo prædicari? Hic Christus vera, utut mortuus, habet Deitatem, Deo Patri & Deo Spiritui S. coessentialem. Vel hic homo Christus mortuus est verus Deus Patri & Spiritui Sancto coæternus & coessentialis. Disceptant de hoc inter se Theologi; sed simplex fides hic optima. Apage hic omne Rationis humanæ (quam longe transcendit hoc Mysterium) scrutinium. Felix, qui hic simpliciter credit, & non scrutatur, quod scrutari vetat Scriptura, ut quæ simplicem fidem exigit. Nostrum autem Magisterium philosophicum, quousque indefinitum, infiniti mensuram attingit, videtur hunc solvere nodum. Et quidem in patrocinium sententiæ istorum Theologorum, qui statuunt Deitatem inseparabiliter humanæ naturæ unitam mansisse etiam in ipso mortis dominantis triduo. No-

Simplex
fides exi-
gitur.

Quomo-
do mate-
ria Magi-
sterii
mortua,

stri Magisterii Chemici materia, quando dicitur caput Corvi, & in veri cineris apparet forma, revera mortua est, & animata tota ex ea extincta & separata, nihilominus hac ipsa mortua terra vir-

G 2

tutem

tutem resuscitatricem sic sibi habet,
 unitam, ut naturæ artique omnino sit:
 impossibile, hanc virtutem in hoc cine-
 re resuscitatricem in totum extingue-
 re aut annihilare. Et quemadmodum
 Christus in sepulchro vere mortuus
 quiescens animam ad corpus reversam
 cum corpore rursus unuit. Illa autem
 virtus uniens fuit ista Divinitas, quæ
 humanæ naturæ inseparabiliter juncta.
 Hujus respectu Christus dicitur pro-
 pria virtute ex mortuis resurrexisse. Et
 in hoc ipso Christi resurrectione differt à
 resurrectione aliorum hominum, quos
 Scriptura commemorat resuscitados, hii
 omnes virtute Deitatis, quæ humanæ
 naturæ unita, resurrexerunt. Istius
 etiam Deitatis virtute *Elias & Eliseus* ex-
 citarunt inque vitam reduxerunt mor-
 tuos, hacque Deitatis virtute omnes in
 novissimo die resurgent homines.
 Etiam si anima in cadaver hominis in-
 funderetur, tamen non esset efficax ca-
 daver vivificare, nisi concurreret Deitas
 illa, quæ humanæ naturæ unita. Eo-
 dem modo (salvo Dei concursu) nostra
 materia artis Spagyriæ non revivisce-
 ret, nisi adhuc inesset vis resusci-
 tatrix, quam activat Typhon Chemicus
 & calor ille blandus, quo hoc ovum,
 philo-

Qua vir-
 tute
 Christus
 ex mor-
 tuis re-
 surrexit.

Qua vir-
 tute re-
 surgem?

philosophicum fovetur, & blandè in-
 coalescit. Sicque & nostri Magisterii
 Sophorum materia potest dici, quod se-
 metipsam mortificet, vitæque & qui-
 dem æternæ asserat. Non secus ac
 Christus propriæ Deitatis virtute hu-
 manæ suæ naturæ unitæ solvit nexum
 mortis, & triumphans resurrexit ac in
 cælum ascendit. Pariter materia no-
 stri Lapidis sua innata virtute (salvo
 Dei concursu) activante calore blan-
 do, sese vitæ ad instar Triumphantis
 asserit, & summum Majestatis philoso-
 phicæ gradum occupat. Nisi autem
 remansisset Deitas humanitati unita,
 etiam propria virtute non potuisset
 dici Christus resurrexisse. Ecce & hic
 luculentum testimonium istius Ortho-
 doxæ sententiæ in hoc Magisterio phy-
 sico arcanissimo.

Ovum.
philoso-
phicum.

Materia
philoso-
phica re-
surgit.

Cap. IX.

CAPUT IX.

DE

COMPARATIONE MAGISTERII
PHILOSOPHICI CUM RESURRECTIONE
MORTUORUM
ET REUNIONE ANIMÆ
CUM CORPORE.Athei
oppu-
gnant
resurre-
ctionem.

QUoniam Athei hunc Articulum impugnant, operæ pretium arbitror sit, & hunc articulum contra Atheismi ac Epicureismi procures em hoc nostro Magisterio Chemico defendam. Quomodo videlicet ex plantarum cineribus plantarum simulachra possint reduci & resuscitari, g) multa egregia probant Experimenta, quæ multis diversis autoribus sunt annotata, & cum magna animi oblectatione leguntur, majori autem oculis nostris spectantur, quomodo nimirum exiguum illorum corpusculorum populus admoto calore candelæ sese movens suæ altæ quietis locum excedere ad centrum caloris incipit, ibique quasi ex jussu & ductu, quodlibet corpusculum sibi

asfi-

- g) Vide nostrum opus de Resuscitatione Plantarum ex suis cineribus, quod inscribitur Phoenix Botanicus, Editum Hamburgi.

assignatam stationem appetit, seq; ita ^{Archæus} harmonice uniunt, quæ sunt unius ^{Naturæ} ejusdemque figuræ, ut ex illa unione, ^{ita mo-} partes integrales plantæ formentur, ^{dificat.} non secus, ut dixi, ac si manu ad istum destinatum locum vel stationem parti illi, quam adumbrare debent, traherentur, & à quodam artifice collocarentur. Quæ redintegrabunt caulem, & hæc ad caulis regimen sese movent, quæ folia, ramos, pediculos absolvent, & istuc quasi ex raptu commeant, locumque sibi conformem occupant ^{b)}: donec plantam eam juxta suam externam figuram formamque repræsentent. Neque etiam alia figura apparent, quam quæ plantæ, cujus cinis est, sit adæquata. Absoluto plantæ corpore inter corpuscula illa alta quies & otium est. Verum cessante calore hanc machinam corporis rursus destruit Naturæ Archæus, & corpuscula illa subsident. Ita ut præter inanem cineris cumulum nihil videas. Quid hoc aliud est, quam ^{Præludium Resurrectionis.} aliquod pulchrum præludium nostræ futuræ resurrectionis. Sicque in vitro videtur repræsentari campus ille ossibus mortuorum plenus, quæ sua corpora,

G 4

ad

b) Calor est organum Archæi in Macrocosmo & Microcosmo.

ad iussu Prophetæ redintegrabunt, quam quidem historiam in solatium nostrum annotavit Prophetæ *Ezechiel*. Quoties hanc historiam lego, recordor hujus artificii Chemici. *Sed accedimus jam ad nostrum artificium, vel potius Magisterium philosophicum i).* II. Iud nostram Resurrectionem tam perfecte adumbrat, ut ne quidem ovum ovo sit similis. (1.) In hoc nostro Magisterio vera contingit mortificatio. (2.) vera dissolutio. (3.) perfecta corruptio. (4.) vera resuscitatio, vel Resurrectio, quæ consistit in reunionem animæ cum suo corpore extincto. Hæc etiam juxta recensitum ordinem cum homine peraguntur. I. Morbona corpus hominis tam diu impugnat, donec ejus systema patiatur animæ à corpore realem distinctionem & separationem, quod proprie, juxta *Aristotelem*, est mori, (sterben.) II. Mortuum corpus illico colorem suum vivificum immutat, pallescit, terrumque colorem induit, sicq; etiam actutum particulæ dominio formæ specificæ solutæ & dimissionem à se invicem meditantur, actu compagem compositi solvunt. Et hæc est vera, quædam

Morbo-
na corp⁹
hominis
necat.

i) Magisterium philosophicum resurrectionem adumbrat.

quædam analysis. Quæ III. *Venam*
 corruptionem putrefactionemque in- Corru-
ptio cor-
poris.
 ducit, quo actu corruptionis corpus in
 primam suam revertitur materiam,
 nam juxta canonem philosophicum,
ex quo quid constat, in id resolvitur. IV.
 Morti autem suo tempore, quod solum
 ex Dei decreto dependet, succedet Re-
 surrectio, qua ex pulveribus suis & dor-
 mitoriis suis resurgent corpora perfe-
 cta, glorificata. Hujus autem resurre- Resurre-
ctionis
formale.
 ctionis formale consistit in *reunione ani-
 mæ cum corpore.* Nunc hujus comæ-
 diæ actus & scenas, quas Vita, Mors, &
 Resurrectio ludunt in Magisterio phi-
 losophico demonstraturi sumus. 1.)
 Philosophi in suo Opere Mystico omni-
 um primo volunt videre mortificatio-
 nem veram & realem: Materiam enim
 illam philosophici Lapidis constituunt
 materia & forma, vel duo corpora, quæ
 sunt corpora, & tamen etiam sunt *anima
 & spiritus k*). Licet nunc forma sit com-
 plementum compositi ultimum, nihilomi-
 nus hoc complementum debet fieri corpus
 vel essentia quædam incompleta, i.e. quod
 dicunt sapientes: *Materiam suam esse
 convertendam in suum chaos,* ut expri-
 mat & adumbret illud inane & vacuum

G 5 Mo-

k) Magisterium philosophicum circa ani-
 mam, spiritum & corpus occupatur.

Mosaicum, nullusque amplius completae substantiae appareat characteris, utut ante dissolutionem, perfectum, absolutum, completumque fieret corpus, cui & Philosophi perfectissimam tribuunt signaturam, quae luculentum testimonium de ejus perfectione perhibet. Hoc inquam perfectum corpus in illam materiam, ex qua ducit suam originem, convertendum est. Ista autem conversio fit per modum reductionis. Verum enim Adeptae Philosophiae scrutatores materiam suam primo reducunt, antequam reducerint, fatigant, quae operatio est inversa. Ista autem philosophorum reductio proprie in se spectata est aliqua mortificatio. Periodum etenim vitae & necis attingit. Neque etiam posset fieri philosophica solutio, nisi materia vere esset mortificata, quam mortificationem nominant radicalem solutionem, haeque talis solutio est, in qua pristinae formae corporis elegantissimi nulla amplius apparent vestigia. Talem solutionem radicalem nullo modo vel artificio facere possunt Sophistae, 1) quin Spagyricae Professoribus possibile est, materiam

Corpus
in mat-
eriam re-
ducendū.

Reductio
quid.

1) Sophistae nil tale quid queunt & intellegunt.

riam hanc apparenter mortificatam,
possint in pristinam vitam reducere.
Veri autem Philosophi suam materiam
mortificatam audent exponere Sophi-
stis, ut eam reducant in pristinam for-
mam. Verum sicut homini impossi-
bile est, canem mortuum in vitam resu-
scitare, eodem modo etiam Sophistis
impossibile est, materiam philosophici
operis mortificatam ex suis resuscitare
cineribus. Veri Adepti ex gratia divina
suam materiam mortuam actu in chaos
reversam, quod *Chaos Tobu Vabohu*
Mosaium representat, in vitam prioris
vitæ statu nobiliorem revocare queunt,
& qui non credunt hanc materiam ve-
re esse mortuam, hi orent Deum, ipsis
hoc arcanum aperiat, & ex eleganti sua
materia limum quendam in Limbo
quidem existentia, sed sub formali ni-
hili apprehensivi quiescentem habe-
bunt, quod per nullam diagnofin aliter
cognosci potest, quam quod sit verus
aliquis limus Limbi incompletorum
corporum. Sub quo formali semen
bovis est in fœno, sub eodem formali
hic limus in Limbo est incompletorum
Entium. Propius! sub quo formali ca-
daver hominis est in sepulchro, & qui-
dem in limbo illorum corporum, ex
quibus

Veri Ad-
epti quid
queant.

Limus
Limbi.

Limus
philoso-
phicus.

quibus potest fieri quodlibet. Vicissim hic limus philosophicus est in limbo corporum, quæ apta nata sunt, quamlibet induere formam, non secus, ac cera, omnium sigillorum impressionem sustinet. Quod ergo Limus ille Philosophicus vere symbolizet cum cadavere hominis, nullum dubium. 2.) *Non simpliciter* materia philosophica moritur, ita ut vera fiat animæ à corpore separatio, sed & mortua, ut cadaver hominis vel bestię prorsus omnino dissolvitur, & est secunda in hoc opere peritodus. 1.) Materia verè moritur, 2.) dissolvitur; Hanc dissolutionem 3.) subsequitur vera putrefactio & corruptio. Illam autem contigisse ex diagnosi corruptionis, quam inferemus, patefcet. Res vel corpus corrumpi dicitur, quando illud plenè immutatur, quoad extrinsecum colorem, & exhalationes putridas foetidæque emittit. Quæ exhalationum emissio evidens putrefactionis argumentum est. Color etiam nigrescit & inamœnus est. Hæc signa putredinis etiam sunt in nostro Magisterio Sophico. Quippe materia nostra philosophicè juncta, & in eam blandas suas Atomos calorificas inferens Vulcanus, illico putrescere incipit, patitur

Putrefactio & corruptio subsequuntur mortem.

patitur primo blandam analyfin, donec
tota abierit in pulverem, quovis flatu ^{Pulvis}
facile dissipabilem, qui cinerem refert, ^{flatu dis-}
& terræ aliquem iumum. Successu tem- ^{sipabilis.}
poris nigrescit, & nigra facta, tunc in
illa consummata est putrefactio &
commoda corruptio. Hanc materiam
denigratam Philosophi variis insigni-
unt nominibus. Dicitur vel *caput cor-* ^{Vid. no-}
vi, vel *nox atra*, *Cadaver Rusti*, *Juvenis*, cu- ^{strum o-}
jus COR Aquila exedit. Tribuunt & ^{pus de}
ei fœtorem cadaveris, qualis exhalat ex ^{auro,}
sepulchris vel dormitoriis mortuorum, ^{§. XIII.}
hoc autem non de sensuali, sed intelle- ^{p. 50. 51.}
ctuali fœtore intelliges. Sicque mate- ^{52. 53. 54.}
ria philosophica in tali statu posita, est ^{55. 56. 57.}
revera in rerum mortuarum limbo. ^{58. 59.}
Et actu est limus mortuus, qui nullum ^{Limus}
vitæ indicium præbet, sique in manum ^{mortuus.}
sumas, eam collutulat non secus ac ater
pulvis, & in hoc suo statu inanitionis
vel absolutæ corruptionis aliquod per-
manet menses. Successu autem tem-
poris talem mutationem patitur, quæ
omnem humanam rationem superat.
Niger ejus color in cineritium vel gri-
seum transit, colores quoque varii sese
repræsentant, sed cito rursus dispa-
rentes. Horum colorum mixturam salu-
tant philosophi caudâ pavonis. Quem-
admo-

Diversi
colores
quid in-
nuant.

admodum nigredo illa fuit signum
materiæ vere mortuæ & corruptæ; sicq;
apparitio diversorū colorum indicium
præbet appropinquare vernum tempus,
delitium anni primum, & quod jam
materia velit excedere *Limbus mortis*,
& ingredi in *Limbus vitæ*. Corruptio
præcedit generationem. Corruptio
cadaveris humani præcedit resurre-
ctionem. Nisi Triticum in terra pu-
trefcat, non fert fructum. Est ipsius
veritatis effatum. 4.) De resurrectione
nostræ materiæ jam differemus. Infra-
re autem materiæ nostræ benignius for-
tis fatum, latioremq; periodum, pro-
bat diversorum colorum ingruentia.

Aurora
in opere
quid?

Raro diescit antequam aurora diversis
in aëre ludat coloribus. Et quemad-
modum alta atraque nox non illico
transit in fulgidissimum diem, cujus
medio Sol supremum gradum ascendit,
sed successive diescit, primo crepuscu-
lum appropinquat, post aurora alis suis
aureis rutilans advolat, solemque an-
nunciat, lucemque candidam præfagit.
Simili modo in Magisterio philosophico
progreditur naturæ artisque Archæus.
Modo atra non illico candescit, sed
primo progreditur ad alium colorem,
spe resurrectionis plenum, & tingit ma-
teriam

teriam *Archeus artis* colore quodam,
 pallido. Sicque dicitur recedere *Satur-* Saturni
ni imperium, sub quo fuit materia deni- imperiū,
 grata. Et hoc est quod Philosophi di-
 cunt sese laborare in *Saturno* *♄*. Exq̃
 hoc principio claudum eum fingunt
 Hermetici, exque eadem causa dicitur
 devorare suos filios. Imo & tum tem-
 poris nostra materia est in Limbo *Anti-*
monii Olympici. Hoc absoluto circulo
Saturni vel *Antimonii*, Jovis appropin- Jovis im-
 quat imperium, sicque materia nostra perium,
 fit similis *calcinato* Jovi, vel cineri stan-
 ni, & hic calor cineritius stanni calci-
 nati est primus prodromus resurgentis
 materiae, & jam appropinquantis veris
 philosophici indubitatum praesagium,
 infallibileque Vaticinium, sicque non
 solum diescens tempus refert Magiste- Magiste-
 rium Sophorum, verum & praeterea rium &
 quatuor anni partium mutationes pe- quatuor
 riodicas exprimit. O quam sacrum anni par-
 nostrum opus philosophicum, quod in tes ex-
 cursu suo totius universi creationem, primit.
 pulcherrimam naturae ordinem expri-
 mit, non secus ac aliquis pictor in ima-
 gine aliqua harum rerum ideas depin-
 gat. Imo & nulla rerum genesis fit,
 cujus non hic sit expressa aliqua idea.
Tota rerum universitas nullum omnino ha-
bet

Op^{us} phi-
lophi-
cum pul-
cherri-
mum.

Bella na-
turæ &
artis har-
monia.

Labor in
Luna.

bet opus, in quo tot *Mysterii Theologiae*
idea, totque *natura operum pulcherrimi-*
que ordinis characterismi & signaturæ.
Perseverat & suum tempus in isto ci-
neritio colore, sicq; gradatim & pede-
tentim procedit, si artifex prudenter
i. e. blande regat ignem. Ab omni
enim violento abhorret natura, abhor-
ret ars. cum primis divinum hoc Magi-
sterium philosophicum. Et sic hinc
bella artificii cum natura Harmonia.
Porro sicut post diluculum dies plenæ
è tenebrarum peplo, cui fait lux quasi
immensa, emergit, candida que appro-
pinquat lux. Simili modo Magisteri-
um philosophicum Jovis, i. e. tempus
primi diluculi, imperium excedit, &
magis magisque albescere incipit, ut
colore suo referat candidam lunam,
sed ut illa per suarum phasium perio-
das accrescit, sic etiam accrescit Magi-
sterium, proficitque in candore. Hu-
jus respectu dicunt artifices sese labora-
re in Luna. Magisterium nostrum
jam dealbatum videtur repræsentare
ideam temporis creationis triduanæ,
quo terram illuminavit primæva Lux,
antequam Sol vel Luna illa duo magna
luminaria existerent. Integrum enim
triduum Lux absolvit sine solis admi-

niculo.

niculo. Ab hoc gradu jam progreditur ulterius, candidumque colorem vel stolam candidam exiit Rex, urgente vulcano, & inclinatur in fulvum i.e. tempus illud, quando Sol primo ex aquis emergit, m) videntur cuncta flavo colore tingi, sed in hoc colore exiguum temporis spatium est, huiusque respectu venus est Philosophorum materia, Huic flavo colori succedit prima Rubedo, hæcque Marti sacra. Et huc pertinet commune dictum Sophorum.

Non novit artem, qui non fovit Martem. Sicque Mars est proxima materia lapidis. Ultimo Sol in horizonte nostro culminare incipit, tunc summa & plena Rubedo adest, Rexque orientis natus triumphat. Tuncque plenè ex mortuis resurrexit Lapis. Quomodo quasi per gradus lapis noster ex mortuis resurgat, hoc loco demonstravimus, pulcherrimum hic speculum nostræ futuræ resurrectionis heic habemus. Corpus autem nostrum non potest resurgere, nisi Deus gloriosissimus, animam, quæ est spiraculum vitæ, in cadaver infundat. Quia autem illa animarum in cadavera infusio

Non novit artē,
qui non
novit
Martem.

Anima
in corpus
infundi
debet.

H fatu.

m) Tempus Solis ex undis emergentis. Vide Rhenani Symbolum.

futura sit, in visione aliqua vidit *Prophetæ Ezechiel*. Illaque reunio animæ cum suo corpore, (dico cum suo, quælibet enim anima dictu Dei in suum remeabit corpus, illudq; vivificabit, sicque *Hilarius* in Resurrectione non recipiet animam *Atbanasi*, sed quodlibet corpus suam animam) est *primarium* Resurrectionis formale. Defunctorum animas in suo limbo, usque ad prædestinatum tempus asservari, nullum dubium. Magisterium philosophicum, cuius nigredo creationis simulachrum, etiam non reviviscit, nisi ei reddatur sua anima, i. e. quod Philosophi præcipiunt, abluere *Latonem*, illa ablutio *Latonis*, animam in corpus suum refundendo, fit. Et quam cito illa reddi incipit, ex veterno suo quasi suscitatur Rex, & ex eo excitatus stolam candidam induit. Rex stola candida indutus redemptionis negotium, quod candida innocentie veste & illibate sanctitatis tessera ornatus absolvit generis humani Redemptor. Anima plene corpori unita, lapis ad supremum perfectionis gradum ascendit, tunc optima purpura ornatus, sicque intense rubet mixta admiranda pulchritudine, ut cum ea nulla purpura comparanda.

Lapiss

Abluere
Latonem
quid?

Stola
candida
innocen-
tie testi-
monium

Lapis in hoc statu constitutus Mysterium sanctificationis, (omnia enim metalla ignobilia in aurum convertendo sanctificare dicitur, aurum cum Thure & Myrrha infanti Jesulo sacrum est, quoque Divino cultori ædibusque sacris ornamento est, & materia vasorum sacrorum.) Imo & consummata creationis exprimit. Neque male dicitur, quod & statum corporum glorificatorum exprimat. Sicut enim illa ab omni forde elementari munda-
 ta, quibus nihil inquinamenti amplius adhæret; similiter & lapis noster in ejusmodi dignitatis gradum exaltatus est, purissima & mundissima sit essentia. Corpora glorificatorum sunt æterna, neque unquam anima ab eis tolli potest. Lapis noster etiam æternus est, nec unquam hæc duo unita à se invicem separari queunt. Corporibus glorificatis tam spiritualis, quam corporea natura propria est, neque hæ sibi invicem obstant, vel etiam operationes impediunt. Sic & lapis noster simul uno eodemque tempore & corpus & Spiritus est. Corpus quoniam sensibus percipitur, Spiritus ratione penetrationis; corpora enim metallica & humana instar fulminis penetrat, & ab omni forde

Corpora
glorifica-
ta.

Quæ in
lapide u-
nita, uni-
ta ma-
nent.

morbifica mundat. Sicque Lapis est spiritus & corpus, quod & corporis glorificati idioma. Qui itaque vult videre ideam resurrectionis concentratam (ipsa enim Natura mille luculenta exhibet testimonia) huc oculos animumque convertat.

Cap. X.

CAPUT X.

DE

COMPARATIONE MAGISTERII
SOPHORUM CUM HOMINIS
REGENERATIONE.

Memorabilem Christi cum Nicodemus sermonem de hominis Regeneratione institutum apud Evangelistas legimus. Ut plurimum autem hominis Regeneratio in hoc consistit, ut quemadmodum carnali modo homo nascitur Adamo peccato originali inquinato ⁿ) similis, sicque fontem malitiæ suo cordi habet insertum ex connata labe & impuritate, cujus instinctu nil nisi malum, & quod Dei legibus contrarium, facit. Sicque per

Bapti-

ⁿ) Peccatum originale, quo omnes homines infecti nascuntur.

Baptismum Lavacrum regenerationis in matriculam Christianorum inseritur, huicque Dei Christi & Spiritus S. confœderatorum fœderi insertus. Vigore hujus adoptionis, & virtute Baptismi, quo tinctus, auditione verbi Dei, continuis ad Deum fuis precibus, ut Spiritus Sanctus assistat, o) omnem, omnino movebit lapidem, ut sicut Baptismi ablutione infans regeneratus, vel aqua lavaeri sacramentaliter mundatus, sic & adultus sese in Spiritu regeneret. Hoc est, ex aqua & Spiritu nasci. Cum hac hominis regeneratione per aquam & Spiritum optimam convenientiam habet nostrum Magisterium philosophicum. *Primo respectu* materiæ, ad regenerationem hominis duo concurrunt *Aqua & Spiritus*, aqua est quidem Elementaris materia; ve-
Aqua & Spiritus.
 rum Spiritus est Spiritus ille Sanctus tertia SS. Trinitatis persona, quæ utens infinitum, omnipotens, & independens considerata non ad nostrum opus aliter spectat, vel cum eo comparanda venit, quam quod sit Dux, Lux, & auctor hujus admirandi Magisterii Divini-que operis. *Aqua* etiam in nostro Ma-

H 3 giste-

o) Homo renascitur per baptismum, & sic fit Christianus.

Aqua
primariū
in opere
Elemen-
tum.

gisterio primum agens. Nam ex aqua philosophica lapis noster educitur per modum quasi reductionis, sulfur etenim, quod est loco formæ in huius compositi philosophici constitutione, reduci etiam debet in aquam, antequam autem hoc sulfur huic operi possit adhiberi, sic purificandum est ab omni cōnata vel adscititia impuritate, ut prorsus expers sit omnis inquinamenti, sic mundatum jungitur aquæ, eique junctum beneficio Spiritus Vulcani renascitur, & in aliam Essentiam prima nobiliorem convertitur. Eodem modo homo, qui regeneratur, primo ablutionem à sorde originali in Baptismo patitur, postea quando per Spiritum regeneratur, fit quasi nova creatura primi prorsus dissimilis, sicque respectu formæ & modi operationis philosophicæ quædam comparatio institui potest. Lapis noster cum priori sua substantia, ut qua factus, nullam habet convenientiam, sed essentiam multo nobiliorem, quasi nova creatura facta est. Eadem Metamorphosis contingit in hominis regeneratione, in qua lucta vetus moritur Adam, & novus homo nascitur, & nisi hoc fiat, non potest fieri hæres vitæ æternæ. Et sic

Lapis sua
materia,
ex qua
nobilior.

fic hoc nostrum Magisterium regenera-
tionem quoque quodammodo refert,
& cum hoc Mysterio elegantem habet
convenientiam.

CAPUT XI.

Cap. XI.

QUOMODO LAPIS PHILO-
SOPHICUS POSSIT DICI
UNIVERSALIS.

Hucusque per decem capitula de
comparatione Lapidis Philoso-
phici ejusque Magisterii cum qui-
busdam Theologiae Mysteriis actum.

est. Hoc capite ultimo, quod ordinae Lapis,
undecimum, quomodo Lapidi Philo- quomo-
sophico hoc competat pradicatum, dicatur
quod audiat Universalis, disquiremus. univer-
salis.

Antequam autem hoc aggrediamur,
Thema, operæ pretium est, *primo contra*
Cavillatores, hanc nostri Magisterii cum
Theologiae Mysteriis comparisonem
muniamus, quædam autem jam ante
ad ejus defensionem adduximus, quæ
si conferantur cum iis, quæ de eodem,
argumento in *nostro Catone Chemico* dis-
seruimus, plenam Apologiam contexe-
re licet. Illa Magisterii comparatio

Dei Exi-
stentia,

cum Theologiæ Myſteriis 1.) inniti-
tur fundamento naturæ: Hæc enim
ejusmodi Characterismus instantia, „
qui non duntaxat aliquam *Dei existen-*
tiam reliquos articulos quodammodo
asserere videntur, inveniunturq; multii
eruditi viri, qui ex his characterismis re-
rumque signaturis & phænomenis
quandam Theologiam naturalem cu-
riosa concinnarunt methodo. e.g. *Al-*
stedii Theologia naturalis, *Musei*, *Osian-*
dri, & aliorum in hoc commate Scripta.
2. Habet & hæc comparatio suum fun-
damentum in Scripturæ codice. Deus
semetipsum comparat cum igne absu-
mente. Christi incarnationem, cruci-
fixionem, exprimit Sylva urens, visa,
tamen absque deflagratione, hoc
ipsum visum Theologi de ejus incarna-
tione interpretantur. Serpentis *Æneii*
exaltationem ipse Paulus Doctor Gen-
tium ad Christi Crucifixionem appli-
cat. Christus ipse in multis ad natu-
ralia provocat, & ex iis quædam in suo-
rum dogmatum illustrationem mu-
tuatur exempla, imo & suum adven-
tum ad judicium cum furis nocturni
irruptione comparat, quidni ergo com-
parare liceret cum ejusmodi Magiste-
rio, quod totum sua natura sacrum &
Divinum.

Magiste-
rium sa-
crum &
divinum,

Divinum. 3.) Huic nostræ comparandi methodo magna accedit auctoritas, quod *Johannes Arends* Mysterium incarnationis Christi, de quo ipse altas quasdam meditationes conscripsit, comparet cum Lapide Philosophorum. Verba illa legi possunt in dicto libello. *Weigelius* p) totam suam Theologiam, quam nostrates Theologi merito refutant, ex hoc arcano opere, sed non Duce Scriptura Sacra, deduxit, qui nunc hujus Magisterii nullam habent notitiam, hi contra *Weigelium* insurgunt: inter alios mascule se ei opposuit, *Thummus* noster. Quod autem hic *Weigelius* fuerit Adeptus, claret ex contextu suorum scriptorum, in quibus hujus Spagyriæ multa occurrunt vestigia, cum primis ubi de morte differit. Dicitur quoque aureum vellus conscripsisse, & quendam *Tractatum de Azoth*, qui libri rarissime comparent. In *Jacobo Böhm*, Philosopho Teutonico q) etiam multa legi possunt, quæ ex Magisterio hoc emanant. *Gerhardus Theologus* nostras in præfatione suarum meditationum

H 5 num

p) *Weigelius* Scriptura Sacra abusus, nil contra SS. Scripturam asserendum.

q) *Jacobi Böhmii* Scripta cum judicio magno legenda, à Calovio fanaticis annumeratur, præstat iis abstinere.

num etiam Lapidis Sophorum meminit. Præterea solenne est Adeptis, ut in suis Scriptis ejusmodi comparationem magis pietatis Zelo, quam alio argumento impulsu instituant. Vide, quæso Jani Lucinii, Calabri Theologi Minoritæ Scripta & Collectanea Chymica, ut & autorem *Hydro Lithisophici*, *Wasserstein der Weisen* / vel aquarii Philosophorum. Et plura hujus farinæ, occurrunt exempla in Theatro Chymico. Si quæ etiam expendamus pietatem Adeptorum, cujus præclara dant specimina, oportet fateri hos homines agi instinctu Spiritus Sancti. Verum dices, dubium est, an tale Magisterium in rerum natura existat. Ast hoc argumentum jam supra expendimus. Sufficiat verò duntaxat hoc juramentum, quod quidam Adeptus ad asserendum Lapidem Sophicum his concepit verbis: *Denn ich NN. schwere auff die lezt meiner Hinschafft/ und will darauff sterben/ daß diese herrliche/ würdige / und Göttliche Kunst recht und warhafftig erfunden werde.* Tantum monere volui loco Apologiz nostræ comparationis istiusque Lapidis Philosophici. Transimus jam ad propositum Thema, quod rubrica hujus capituli exprimit. Hujus Lapi-

Pietas
Adepto-
rum.

Juramē-
tum ma-
gnum,
vide cap.
IX. Ca-
ronis
Chymici.

diss

dis universalitatem per suos articulos demonstrabimus: Illa autem universalitas vel est *vera*, vel etiam *analogica*.

Universitas duplex.

De vera primo aliquid dicemus: Ista autem vel respicit ejus operis initium, vel & operis absoluti complementum.

In utraque magna apparet universalitas, quam hoc loco sumus expensuri.

Lapis hic noster dicitur universalis. 1.

Universalis ratione materiæ.

Ratione naturæ, quæ ejus ingreditur constitutionem: Hanc enim dicunt

1.) vegetabilem, 2.) Animalem, 3.) Minerali.

Non quod actu ex vegetabilium classe aliquid in hoc nostrum

Magisterium recipiatur, quod possit

esse vice materiæ, attamen vegetabile

regnum suppeditat, quæ pertinent ad

materiam Magisterii præparandam,

partim huc respiciunt Philosophi, quando suam materiam vocant vegetabilem, licet & alio sensu vegetabilem dicant.

Vegetabilis est, quoniam ad instar

plantarum incrementum sumit; ejusque

genesis progerminationi plantæ appropriata est.

Planta ad suam progerminationem requirit semen, nam sine semine nulla omnino oritur planta.

Sic & noster Lapis suum habet semen.

Plantæ semen antequam fructum posset ferre, necesse est, terræ de-

man-

dis

man-

dis

dis

dis

dis

dis

dis

dis

dis

dis

dis

dis

dis

Semen
philoso-
phicum.

Rit^o ger-
minatio-
nis.

mandetur; semen philosophicum etiam suam requirit terram, in quam feritur. Semen plantæ totalem subit corruptionem, ita ut prorsus emori videatur, nec vitæ ullum vestigium adest. Semen philosophicum suæ terræ commissum etiam moritur, corrumpitur, tamque informe fit corpus, ut potius simulachrum sit illius Mosaici Tohu Vabohu. Quis tam argus, ut semen terræ commissum & in totum vel putrilaginosam materiam dissolutum possit dicere hoc esse verum Tritici, vel alterius vegetabilis semen, nemo utique. Loco enim seminis videt mucosam, quandam materiam putridam, quæ fotu Solis fota, pluvia vel rore nutrita, tandem primum aliquod rudimentum suæ progerminationis ponit. Hoc rudimentum indies incrementum sumit, attamen illa accretio tam paulatina est, ut sit, quasi atomus atomo accurnuletur, donec tandem ex harum agglomeratione primo radicum systema ponatur, hoc fundamento jacto, etiam plantæ primitiæ è terra proserpunt. Quando autem istæ plantæ primitiæ sic in ortu accretionis sunt, blando fotu Solis, & irrigatione roris indigent. Hoc sine ver præcedit æstatem, ne æsti-

vuss

vus calor has primitias adurat. Omnia
 hæc etiam locum suum fortiuntur in
 nostro Magisterio, semen philosophi
 cum terræ suæ vel ovo philosophico
 commissum totaliter moritur, solvitur,
 & in putrilaginolam redigitur mate-
 riam, quæ nullo modo ab summo intel-
 lectu amplius potest dignosci, quid jam
 sit, vel quid olim fuerit, vel etiam futu-
 rum sit, non secus ac si os cadaveris in-
 spiciens, dicere non potes, esse illud
 corporis puellæ elegantis, utpote *Thai-*
dis, vel & deformis fœminæ. Nec plus
 valet intellectus humanus in diagnosi
 promenda istius materiæ philosophicæ,
 quam in opus suum sumserint, vel &
 sumere jubent Philosophi. Materia,
 enim atra est cadaverosa, & etiam ca-
 daver suum, vel niucum suum, aut
 Chaos, Hylen illam appellant Philoso-
 phi. Proinde etiam in hoc statu mate-
 riam suam positam horrendis insigni-
 unt nominibus, ut sunt, *Tenebrarum*,
chaos, *tenebra*, *umbra*: communissimum
 nomen est, quod dicatur nox illunis
 atra philosophica, vel & caput corvi. In
 hoc statu deformi diutissime perseverat,
 & quemadmodum hunc suum statum
 inanitionis non subito deserit, sic &
 gradatim ad eum progreditur. *Primo*

Quomodo semen
philosophicum
putrescat

Omnia
idem
pulvis.

Cadaver
philosophicum.

Nox illunis
philosophica.

pau.

Obtene-
brasgit
paulatim

Quomo-
do ex te-
nebris ad
lucem
redeat.

paulatim obtenebrascit, donec tota fuit
denigrata, non secus ac lux diurna circa
ca vesperam magis magisque declinat
re videtur, & primo ingruit crepuscu-
lum, cui tandem atra succedit nox, so-
le enim aquis inverso post crepusculum
ingruit nox. Sic etiam materia philo-
sophica per gradus ad totalem sui tenet
dit corruptionem & dissolutionem
omnimodam, quum dicunt solutio-
nem vel analyfin philosophicam. In
isto tenebrarum statu perpetuo manere-
ret, nisi intrinsecus ejus Archæus blan-
de à Vulcano vel igne solis prole fove-
retur, pluviaque philosophica irrigare-
tur. Dico blandè foveri debet, ut
pari graduatione, qua corrupta, revivif-
cat, in qua revivifcentia & sui sunt
gradus; quando etenim pervenit ad
summæ nigredinis fastigium, tunc re-
vivifcit, attamen, ut dictum, paulatim
successiveque, suæq; revivifcentiæ (ut
in plantæ progerminatione est radifica-
tio) primus gradus est, quod cineresce-
re incipiat, quæ incinerationis colora-
tio & diutina est, & quo tardius illa pro-
cedit, tanto melius succedit Magiste-
rium. Ut autem illa lentè procedat
blando fotu sæpiusque repetita irriga-
tione opus est. *Not.* Hyemi succe-

dat

Dat *VER*, *minime aſtas*, hunc pulcherri- Gradus
 mum ordinem ſi natura invertere poſ- in anno
 ſet, actum foret de omnium viventium ratione
 exiſtentia. Huiusque reſpectu mate- caloris &
 ria philoſophica eſt vegetabilis, ſimulq; frigoris.
 univerſalis. Similimodo & animalis
 dici poteſt, non quod aliquid ex ani- Quomo-
 malium familia conſtitutive ingredia- do ani-
 tur in opus philoſophicum, licet præpa- malis au-
 rativè aliquid ex animali deſumptum, diat,
 ſit neceſſarium. Mineralis audit, quo-
 niam iſta familia in ſinu ſuo fovet illa,
 quæ conſtitutive & præparative requi-
 runtur. e. g. \ominus \oplus & \otimes &c. Si reſpi- Quomo-
 cimus ad Elementa, & cum iis bellam do mine-
 quandam harmoniam habet noſter, ralis.
 Lapis, ut etiam horum reſpectu uni-
 verſalis poſſit dici. Occurrit hic tanta
 illarum rerum copia, quæ non duntaxat
 Elementa, horumque ſeriem referunt,
 ſed præterea iſtorum operationes ex-
 primunt. Haud etiam noſtri institu-
 tio permittet cuncta illa, cum qui-
 bus noſter lapis concordat, proſe-
 quamur, potiora attingemus. Quem
 admodum autem rerum ſubluna- Triparti-
 rium tripartitum ſyſtema non poteſt tum rerū
 exiſtere, vel & exiſtens conſervari na- ſyſtema
 turaliter ſine elementorum concuſu. ſubluna-
 Hoc enim iſtis ſunt materia, ex qua or- rium.
 ta;

ta; materia, qua nutriuntur; materia, in quam ultimo resolvuntur. Dico,

Omne
corp⁹ ra-
dicem in
Elemen-
tis habet.

Materia, ex qua oriuntur, quale enim corpus naturale in toto rerum sublunarium systemate, quod non radicem suam existentiae in Elementis habet. Ex iis

nutritur, & denique in illa resolvitur.

Neque solum hoc de Elementatis ve-

rum, sed etiam ipsa elementa a se invicem sic dependent, ut binarius nume-

rus ab unitate. Sic & Elementa suam

habent radicem in Aqua, Aqua etenim

primum fuit elementum, quod post

eductionem ex nihilo omnium rerum

genesis, sive illa se habeat ad omnipoten-

tens Dei verbum, Fiat! sive ordinario

naturae cursu perennat, substratum.

Nec minus illa sibi invicem nutrimenta

to sunt. Aqua fovet terram, vivificat

que irrigando & humectando. Aër

suppeditat materiam, hic enim nihil

aliud, quam aqua attenuata. Ignis

etiam terram suo blando calore fovet,

& rerum in terra genesis promovet,

quae torpesceret, prorsusque emoreretur,

nisi Elementa sibi invicem hic quasi

per circulum succurrerent. Hocque

modo & quatuor Elementa statui possunt,

dummodo illa dividamus in corpora

et Spiritus. Elementa corpora

sum

Aqua
subster-
nitur
omnium
rerum
genesis.

Aër.

Ignis
quid
praestet.

sunt terra & aqua: ignis & aër autem
 pertinent ad spirituum familiam. Ac-
 cedemus jam ad nostrum Magisteri-
 um, in hoc occurrant quatuor illa Ele-
 menta cum suis operationibus. Philo-
 sophi enim requirunt ad suum opus
 aquam & terram, i. e. Sulphur & Mer-
 curium. Ex horum duorum in se in-
 vicem conversione terra debet re-
 duci in aquam, ex qua primitus orta,
 & aqua successu temporis debet con-
 verti in terram. Et hoc ipsum volunt,
 quando dicunt: Fac fixum volatile,
 & volatile fixum. Fixum est terra,
 volatile est aqua, & hæc in se invicem
 mutabuntur. Aërem indicant, quan-
 do ajunt, quod ventus in ventre suo
 portaverit, ventus proprie nihil aliud
 est quam agitatio aëris. Hæc omnia
 peragit ignis, qui ad movetur, & hic in-
 trinsecum ignem philosophicum ex-
 citat, sicque claret, quomodo in
 opere Philosophico tota Elementorum
 natura, æconomiaque sese repræsen-
 tent, & quod hoc ipsum opus sit quasi
 idea universæ Elementorum æcono-
 miæ. Si expendimus colores, quibus
 materia in igne figitur, etiam jure uni-
 versalis dici poterit, nullus enim color
 sub sole in aliqua existit re, qui non se

Terra ex
 aqua or-
 ta.

Ignis
 philoso-
 phicus.

Omnes
 colores
 in Magi-
 sterio.

manifestat in Magisterio. Color pri-
 mus est niger, atræque noctis gerit im-
 signia, hæcque æthiopico colore atro
 diu ferret discipulum artisque filium.
 Quidam Gallus Scriptor scribit, caput
 corvi quidem durare sex septemve
 menses. Huic nigredini evanescenti
 succedit cauda pavonis, vel colla anaa-
 tum & columbarum, cum primis aliqua
 viriditas conspicua est. Fundamem-
 tales colores sunt ater, albus, & ruber,
 qui cæteroquin accedunt, horum nullus
 habenda ratio. Omnium liquidissima
 claret hujus lapidis universalitas, fire-
 petantur ea, quæ diximus in comparati-
 one nostri Magisteri cum Theologia
 Mysteriis. Nullus omnino fidei artii-
 culus, quo cum non symbolizet hoc
 divinum opus. Cum primis Resurre-
 ctionis, Regenerationis & Glorificatio-
 nis arcana in hoc nostro arcano vi-
 dentur aliquam sortiri ideam, ut
 quodammodo ad actum pateat, quo-
 modo hæc Mysteria sese habeant. Si
 ab hinc convertamus oculos ad Meteo-
 rologiam, hæc sola quasi ideata est in
 hoc Magisterio. Denique universaliss-
 est, si respicimus projectionem, omnia
 enim metalla in purum putum aurum
 obrizum convertit, & quod maximum
 est,

Quinam
 colores
 funda-
 mentales

Quomo-
 do hoc
 Magiste-
 rium
 symboli-
 zet.

Meteo-
 rologiã
 adum-
 brat hoc
 Magiste-
 rium.

est, hanc suam tincturam in infinitum
 extendit. Omnium etiam morborum
 & incurabilium dicitur panacea. Ex
 his haecenus allatis patet, hunc Lapi-
 dem rectè dici universalem. Et sic
 nunc concludimus hunc nostrum de
 Universalitate Lapidis Philosophici
 discursum, simulq; finem huic tractatui
 imponimus, quem solum eo conscri-
 psimus fine, ut Lapidis istius mysticam
 naturam & sublimitatem demonstrare-
 mus. Propositum nostrum non est,
 hic integrum docere Magisterium, Ma-
 gisteriiq; Methodum, hæc & talia aliunde
 hauriri possunt. r) Antequam
 autem concludo Me converto ad TE
 Anonyme, qui scripsisti contra autorem
 Tumbæ Semiramidis, opusculum hoc
 tuum magnifacio, & in ipso TE vene-
 or! sed neque vitio mihi vertes pauca
 illa, quæ dicam; ut mihi videtur, nul-
 lam habuisti causam. O Charissima
 anima hunc autorẽ refutare laborares,
 omnia ea, quæ scripsit, si recte interpre-
 temur, magisterio nostro concordant,

I 2

admi-

r) Quare hic tractatus conscriptus. Non eo
 fine, quasi hinc Mysteria Theologiæ pro-
 bare annicamur, ut quæ non humano
 indigent testimonio, quippe non male ali-
 quis ita scribit: Verbum Dei, Lux, & Ef-
 fusa Spiritus S. Christus vera non admittit
 Humanam lucem. Solus Christus via, ve-
 ritas & vita.

Auror
umbæ
S. mte-
mili
adeptus.

admiscuit quidem aliqua veris falsa, sed
credo fecisse ad abarcendos porcos,
ignavos malosq; fucos; interim credo,
salvo Tuo iudicio, cui nihil derogatum
volo, ipse autem assurgo meq; subjicio,
hunc autorem fuisse Adeptum, vel ad
minimum proxime in hoc palatium
ascendisse. Sunt alii nequissimi sophi-
stæ, inter quos Arthelius pessimus, qui
merentur virgulam censoriam, sed de-
fino, Vale Tu dilectissima anima! &
triumpha cum hoc tuo arcano, Deusq;
à Te omne avertat malum, diutissima
Te incolumem & sospitem conservet:
& tandem cœlestis patriæ civibus Te
societ! *Vos omnes Adepti valete, florete,*
donec hoc vestro Deo, Ecclesiæ, scholæ, pauper-
ribusq; succurrite! Omnia ad maiorem Dei
gloriam, nolite quæso cum porcis has mar-
garitas projicere. Iterum atque iterum
Valete, & æque boniq; consulite hoc
meum monitum. Proficiscitur id à tali homine
qui se vestrum omnium fatetur servum, & pedes
vestros osculari, calceamenta que purgare para-
tus; Vivite felices ô Beatæ animæ, & abstinete
aulis illis principum, in quibus non pie-
tas, timor Domini & iustitia
regnant.

Aulæ
pr. cipū,
in quib;
non re-
gnant
pietas &
iustitia,
fugien-
dæ & vi-
tandæ.

F I N I S.
SOLI DEO GLORIA!

POST

POSTLOQVIUM.

ET ita, annuente divina gratia! huic tractatui finem imponimus; quod si cum hoc conferatur noster *Cato Chemicus* An. 90. hujus seculi *Hamburgi editus*; claret quam pulchrè philosophorum Elixir cum Theologiæ orthodoxæ Mysteriis symbolizet, & bellam quandam analogiam in se recondat. Verum, ut antea omnino monuimus; illa symbolizatio ita instituenda, sacro Scripturæ Sacræ i. e. Spiritus Sancti dictamine. Etiam sciendum est, horum mysteriorum Theologicorum veritas & apodixis non dependet, vel deducenda est ex chemiæ, utut illa suis etiam firmis innitatur principiis, Experimentis, vel rationis ratiociniis, sed potius simplici fide amplectenda sunt ista mysteria. Cum mysteriis sublimioribus Theologicis ita comparatum est,

Casè pie
comparatio illa
infrutenda.

POSTLOQUIUM.

ut non egeat vel opus habeat testimonio humano, quæ sunt Spiritus Sancti Effata & Decreta, humanum intellectum longissimè transcendentia, eoque infinito modo sublimiora. Si autem quis dicat, nos mysteria cum non ente comparare, non ens est Lapis philosophicus, istum allegamus ad Cap. VI. *hujus opusculi*, ex quo luce meridiana clarius elucet, hoc magisterium revera & indubitato existere. Qui ejus loco concentrationem auri fingunt, graviter hallucinantur; quorum argumenta confutavimus alibi, vide nostram *appendicem apologeticam operi nostro de auro in calce junctam*. Magnus Pegetius in suo *Thesauro* p. 139. 140. se quoque negantibus hunc lapidem associat, quod mirer in tali viro. Econtra *Gassendus Epistola ad Helmontium* meliorem de hoc Magisterio docet sententiam: *Nilil necesse est, adjiciam, ait, circa Elixir Lapidemve philosophorum. Qualiscumq; etiam presumatur beata illa substantia, & ut possit*

Concentrationem
auri nulla.

Gassendi
testimonium de
Lapide
philosophorum.

POSTLQVIUM.

possibilem ipsius preparationem ultro concedam. &c. Sicque variant, & discordes sunt autores in Lapide philosophorum asserendo & negando. Hæc scribenti mihi oblatu est nummus chemicus, quem dono obtinuit meus Honoratissimus D.D. collega *Waldschmid*, in cuius uno latere triangulus, in cuius medio signum Solis, s) ab uno latere trianguli character Martis, ab altero signatura Lunæ, Triangulo superimminebat signum Saturni, cum anno 1680. Alteri lateri numismatis erat inscriptum: *Saturnia Regna*. H. R. Verum non immorabor diutius recensui harum historiarum, jam enim antea isto labore defunctus sum. Ob materiæ autem affinitatem, rei que præstantiam huc inseram illa, quorum mentionem feci in nostro quatuor Epistolarum fasciculo, in Epistola 2. ad illustrem *Academiæ nostræ Leopoldine*

I 4

dine

s) Nummus ex auro chemico. Vide Excell. D. D. Raiheri tractatum doctiss. de nummis & auro chemico.

POSTLOQUIUM.

Historia
prima.

dina Telamonem. Ad quendam Ma-
gnum Europæ nostræ Principem trans-
missam esse Epistolam literis (si exci-
piam has, mitte hoc sigillum M. j.
in plumbi libram, & in aurum illi-
co mutabitur) vacuam, cui instar si-
gilli macula inerat, quæ erat materia,
Lapidis Philosophici, vel aliqua portio
Lapidis istius divini. Et in Epistola
ad Generosissimum & Perillustrem
Dn. D. Academiæ Leopoldinæ Præ-
fidem dictum Celsum, hæc legitur

Historia
secunda.

historia. Quidam Studiosus Lutetiæ
Parisiæ aliquot ante annis calluit
artem liquefaciendi adamantem; hic
fragmenta & adamantum segmenta,
ficili indidit, adjecto pulvere, paulo
post, segmenta illa in unum satis gran-
dem coaluerant adamantem. In Epi-
stola, quæ inscribitur Nobiliss. &
Excell. Dn. D. Tbessalo, quoque ali-
quod magnum Naturæ miracu-
lum narratur. Notum enim est,
quod detur magnes ferrum attrahens,
ut nihil nunc dicam de Magnete, qui
aurum attrahit, sibi que inseparabiliter
unit. Sic & Experientia & hominum
indu-

POSTLOQUIUM.

*industria nunc detexit magnetem, quæ
adamantem nativum attrahit: Magni
nominis Vir (Burrhum volunt fuis-
se) cuidam Magnæ Regine obtulit ada-* Historia
tertia
*mantem artis beneficio factum, nativo
baud absimilem; ad eum cognoscen-
dum accersetur gemmarius, hic appo-
suit inter utrumque aliquod minerale;
hoc nativum ad se attraxit, artificiali
intacto relicto. Has historias com-
memoratione dignas huic postlo-
quio infererem, operæ pretium ar-
bitrabar. Talia enim artis admi-
randa opera ab oblivionis fato sunt
vindican-
da. Esse forsan aliquot
Aristarcchos, qui hæc & similia ne-
gant & rident, vel serio, vel simula-
to, ut adigant Adeptos hi ad fidem
ipsis faciendam, hæc idque genus
coram ipsis experimenta faciant;
Ast non moventur, illaque naturæ
arcana à Deo ipsis revelata sibi ser-
vant, ac in hac Dei benignitate sibi
plaudunt, & gratulantur. Istis et-
iam ita uti sciunt, ut Dei honorem,
proximi salutem nunquam non
promoveant. Deus etiam novit*

Adepti
arcana si-
bi servant

POST LOQUIUM.

hic suos; illorumque clypeus & valde magna merces fit, apprecor. Adeptorum autem, ut hoc quoque paucis adjiciam, diversi perfectionis sunt gradus; Primum gradum occupant & tenent *fratres Rosæ crucis*, quorum Sanctissima Societas per orbem dispersa est; non tamen temere se prodit vel manifestat; ¹⁾ non tamen temere se prodit vel manifestat; quod ad istarum religionem attinet, invariatae Augustanae Confessioni addicti sunt, nec ab ea vel latum discedunt unguem. Circumferuntur multa sub eorum nomine Scripta, verum hætenus sub suo Rosæ crucis nomine nihil ediderunt, vel edent. Scripta, quæ hoc nomine superbiunt, non sunt fratrum Rosæ crucis, sed aliorum, qui hoc nomine suis scriptis auctoritatem consiliare conati sunt ²⁾. His, in.

e) Societas Rosæ crucis. In ipsa Societate dantur gradus.

n) Fratres Rosæ crucis non sunt Weigeliani aut fanatici, sed reapse Lutherani vel Evangelici; cujus testimonia evidentia dari possent, si opus foret.

POSTLO QVIUM.

inquam, fratribus pater aditus ad
intima naturæ myſteria. Non mo-
rabor iudicium Theologic. Theo-
logorum Leidenſium, quod iudi-
cium accipiendum eſt de falſis Ro-
ſeæ crucis fratribus, minime de ve-
ris, ut *qui ſunt Dei dilecti.* x) Pro iis
Flud, Anglus Apologema conſcri-
pſit, verum hic autor ſuo hoc Apo-
logetico ſummam quidem prome-
ruit laudem, procul autem abeſt ab
iſtius Societatis cognitione. *Michael*
Majerus in ſuo ſilentio poſt clamores
quoque ſe iſtius Societatis defenſo-
rem ſtrenuum præſtitit, ipſe quo-
que adeptus ultimo factus eſt. Aſt
multo ſudore, labore hunc attigit
felicitatis portum. Sunt quidem
Adepti, qui metallorum transfor-
mationem callent, aſt cum adhuc
ſublimiora dentur Naturæ Myſte-
ria, ad ea iis non conceditur acces-
ſus. Sicque diverſi ſunt gradus
adeptæ philoſophiæ, longum foret
iſtius Philoſophiæ Myſticæ œcono-
miam

x) Apologemata pro Societate Roſeæ
crucis.

POSTLOQVIUM.

miam describere, quam alibi, ID
V. commemorabo. Sicque hum
discursum, quo hoc meum obffi
gno opusculum, claudo. Vale
Fave, L.B. *Meliora tibi dare liceat.*
Dabit DEUS!

Kilia, Ann. 1695. die
II. Februar.

Soli DEO Ter Optimo Maximo
Gloria!

F I N I S.

2.

libi, D.
quehunc
m obli
Vale
re lucas

Maximo

